

แผนการสอนวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การอ่านในใจ

แผนการสอนที่ 2/4

วันศุกร์ที่ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2541

เวลา 15.00 น.

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านในใจนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน ในเวลาที่กำหนดให้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้
3. สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้

2. เนื้อหา

1. เนื้อหาจากนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน

- 1.1 คำศัพท์ ได้แก่ แปรปรวน กังวาน จ้าอ่าว ชั่วอึดใจ อึ้ง โชก ฮิโปโปเตมัส
- 1.2 แนวความคิดของเรื่อง "รอยยิ้มในฤดูร้อน" คือ การมีความสามัคคีและร่วมแรง

ร่วมใจกันในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะทำให้สามารถประสบผลสำเร็จได้

1.3 สรุปเรื่อง "รอยยิ้มในฤดูร้อน"

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว แอฟริกาเคยเป็นดินแดนอันลึกลับ มีเพียง 2 ฤดูกาลเท่านั้น คือร้อน กับฝน และวันหนึ่งในฤดูร้อน สัตว์ต่าง ๆ พากันหงอยเหงาเพราะอากาศร้อนและแห้งแล้ง ทັນได้นั้นก็ได้ยินเสียงหนึ่งดังขึ้น จึงพากันไปดูพบว่าแรดใหญ่ติดหลุมโคลนอยู่ริมแม่น้ำแห้ง เหล่าสัตว์ทั้งหลายจึงออกความคิดเห็นเพื่อช่วยเหลือ ในที่สุดก็ช่วยเหลือแรดใหญ่ขึ้นมาจากหลุมโคลนได้เพราะความสามัคคีของเหล่าสัตว์

2. วิธีการอ่านในใจ

1) ข้อปฏิบัติในการอ่านในใจ

- 2.1 ไม่ทำปากขมุบขมิบ
- 2.1 ไม่อ่านเป็นคำ ๆ

2) วิธีการในการอ่านในใจ

กลไกในการอ่าน

1. การจับตา	2. ช่วงสายตา
3. การย้อนกลับ	4. การเปลี่ยนบรรทัด

3. ลักษณะท่าทางของการอ่านในใจ

- 3.1 อ่านโดยไม่ส่ายหน้าตามบรรทัด กรอกแต่ตาเท่านั้น
- 3.2 อ่านได้ครั้งละนาน ๆ

3. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

นักเรียนอ่านในใจนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อนอย่างรวดเร็ว (ภายในเวลา 5 นาที) เพื่อฝึกการอ่านเร็ว แล้วช่วยกันบอกว่ามีคำศัพท์ใดบ้างที่เป็นคำยากและนักเรียนไม่รู้ความหมาย จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันบอกวิธีอ่านให้รวดเร็ว (จับตาให้น้อยจุด ช่วงสายตาต้องกว้าง ไม่อ่านย้อนกลับไปกลับมา ไม่ทำปากขมุขขมิบ ไม่อ่านเป็นคำ ๆ อ่านโดยไม่ส่ายหน้า กรอกแต่ตาเท่านั้น)

ขั้นสอน

1. ชื่อกิจกรรม จับคู่คำกับความหมาย

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์

อุปกรณ์ 1. บัตรคำ

2. บัตรความหมาย

3. กระดาษแข็ง

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งกันจับคู่บัตรคำกับความหมาย ดังนี้

1.1 หัวหน้ากลุ่มคละบัตรคำ บัตรความหมาย แล้วแจกให้สมาชิกกลุ่มคนละเท่า ๆ กัน

1.2 ให้สัญญาณเริ่มเล่น แต่ละกลุ่มจับคู่บัตรคำกับบัตรความหมาย

1.3 นักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมกับเฉลยคำตอบ

2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์

2. จุดประสงค์ อ่านพินิจ

จุดประสงค์ เพื่อฝึกอ่านในใจ ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

อุปกรณ์ 1. แถบประโยค

2. นิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนเปิดดูภาพในนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

- จากภาพมีสัตว์ชนิดใดบ้าง

- นักเรียนคิดว่าจากภาพทั้งหมดในนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน น่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับ

อะไร

2. นักเรียนร่วมกันกำหนดเวลาในการอ่านในใจ (ไม่ควรเกิน 5 นาที) และกำหนดกติกาการอ่านในใจที่นักเรียนปฏิบัติ ได้แก่ นั่งตัวตรง ตามองที่ตัวหนังสือ ไม่ทำปากขมุขขมิบ

3. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมหลังการอ่านในใจ ดังนี้

3.1 ตอบคำถามจากแถบประโยคต่อไปนี้

- ตัวละครในนิทานเรื่องนี้มีสัตว์ชนิดใดบ้าง
- เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน
- รอยยิ้มในฤดูร้อน หมายถึงอะไร
- ทำไมแรดใหญ่จึงติดหลุมโคลนอยู่ริมแม่น้ำ
- ถ้านักเรียนเป็นแรดใหญ่จะทำอย่างไร
- ทำไมสัตว์ต่าง ๆ จึงคิดช่วยเหลือแรดใหญ่ทั้ง ๆ ที่อากาศร้อนอบอ้าว
- นักเรียนคิดว่าการกระทำของเหล่าสัตว์ถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ถ้าไม่มีสัตว์ชนิดใดมาช่วยเหลือแรดใหญ่ นักเรียนคิดว่าจะเป็นอย่างไร
- นิทานเรื่องนี้ให้คติสอนใจในเรื่องใด

3.2 ตั้งคำถามคนละ 1 ข้อ

4. เมื่อนักเรียนเข้าใจกติกาแล้วลงมืออ่าน ครูตรวจสอบพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน

5. หมดเวลานักเรียนช่วยกันตอบคำถามในแถบประโยค ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติตามในการอ่านในใจได้ตามกติกา

6. นักเรียนหยิบคำถามจากคำถามทั้งหมด คำถามของใครได้ถามและไม่มีใครตอบได้ เจ้าของคำถามจะเป็นคนเฉลยคำตอบและได้รับรางวัล

7. นักเรียนช่วยกันบอกจุดประสงค์ในการอ่านว่าเราอ่านจับใจความเพื่ออะไร (เพื่อหาคำตอบเพื่อหารายละเอียดของเรื่อง เพื่อวิเคราะห์หาเหตุผล) และนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเนื้อเรื่องขึ้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน โดยตอบคำถามต่อไปนี้

- ตัวละครในนิทาน เรื่องรอยยิ้มในฤดูร้อน มีสัตว์ชนิดใดบ้าง
- เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหนบ้าง
- มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง
- ทำไมแรดใหญ่จึงติดหลุมโคลนอยู่ริมแม่น้ำแห้ง
- แรดใหญ่ขึ้นมาจากหลุมโคลนได้อย่างไร
- ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน คืออะไร

2. นักเรียนช่วยกันสรุปถึงข้อปฏิบัติในการอ่านในใจว่าจะต้อง ไม่ทำปากขมุบขมิบ ไม่อ่านเป็นคำ ๆ อ่านโดยไม่ส่ายหน้าตามบรรทัด กรอกแต่ตาเท่านั้น และอ่านได้ครั้งละนาน ๆ

3. นักเรียนช่วยกันสรุปถึงขั้นตอนในการอ่านในใจว่า ต้องอ่านผ่าน ๆ อย่างรวดเร็ว และตั้งคำถามในใจตัวเอง และจะต้องฝึกการจับตา การแบ่งช่วงสายตา การไม่อ่านย้อนกลับไปกลับมา และการเปลี่ยนบรรทัดให้แม่นยำ

ขั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัดจำนวน 8 ข้อ

4. สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. บัตรความหมาย
3. แถบประโยค
4. นิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน

5. การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - ความตั้งใจและสนใจเรียน
 - การร่วมกิจกรรมสนทนาถาม-ตอบ
 - การทำกิจกรรมกลุ่ม

2. จากการตรวจแบบฝึกหัด

แถบประโยคคำถาม กิจกรรมที่ 2 ข้อ 3

1. ตัวละครในนิทานเรื่องนี้มีสัตว์ชนิดใดบ้าง
2. เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน
3. รอยยิ้มในฤดูร้อน หมายถึงอะไร
4. ทำไมแรดใหญ่จึงติดหลุมโคลนอยู่ริมแม่น้ำ
5. ถ้านักเรียนเป็นแรดใหญ่จะอย่างไร
6. ทำไมสัตว์ต่าง ๆ จึงคิดช่วยเหลือแรดใหญ่ทั้ง ๆ ที่อากาศร้อนอบอ้าว
7. นักเรียนคิดว่าการกระทำของเหล่าสัตว์ถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด
8. ถ้าไม่มีสัตว์ชนิดใดมาช่วยเหลือแรดใหญ่ นักเรียนคิดว่าจะเป็นอย่างไร
9. นิทานเรื่องนี้ให้คติสอนใจในเรื่องใด

รอยยิ้มในฤดูร้อน

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว แอฟริกาเคยเป็นดินแดนลึกลับ ณ ที่นี้ดวงอาทิตย์ส่องแสงร้อนจ้า ดูราวกับว่าดวงไฟสีแดงนั้นร้อนแรงกว่าที่แห่งใดในโลก และอยู่เหนือหัวไปไม่กี่ไมล์นักสัตว์ต่างชนิดต่อสู้กับธรรมชาติอันแปรปรวน ฤดูกาลในดินแดนลึกลับแห่งนี้มีเพียงสองฤดูเท่านั้นคือร้อนกับฝน แหะจะไม่น่าเชื่อว่าชั่วระยะเวลาหนึ่งเคยมีทุ่งหญ้าเขียวขจีและลำน้ำกว้างใหญ่ แต่เมื่อความแห้งแล้งคืบคลานมา ต้นไม้ใหญ่กลายเป็นสีน้ำตาลแห้ง น้ำที่ไหลแรงเชียวก็ค่อย ๆ แห้งเหือดหาย

นานมาแล้ว ครั้งหนึ่งในฤดูร้อน

เพื่อนสัตว์ต่างหอยเหงา

สิงโตนอนหลบร้อนอยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่ไร่ใบ

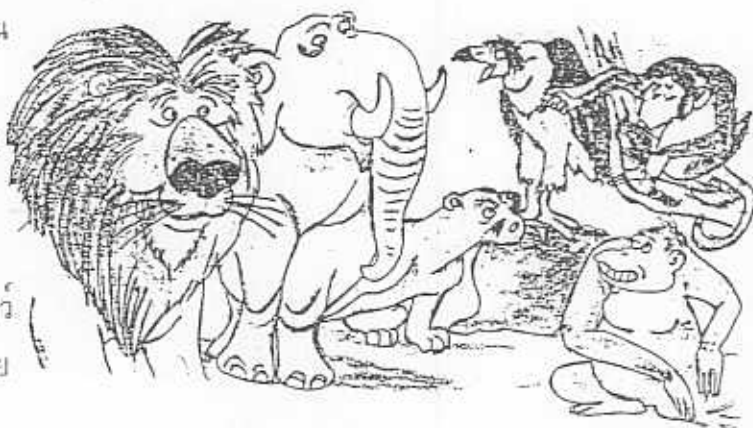
โซลงข้างยีนโยกตัวช้า ๆ ลิงดูไม่ซุกซน

เหมือนเคย เปลวแดดเด่นระยิบระยับ

อยู่เหนือทุ่งหญ้ากว้างใหญ่ทำให้เพื่อนสัตว์

นิ่งเฉย ทันใดนั้นเสียงหนึ่งก็ดังขึ้นทำลาย

ความเงียบยามบ่ายฤดูร้อน

“โป๊ก โป๊ก โป๊ก” เสียงดังกังวานแล้วกลับเงียบลงอีก เพื่อนสัตว์ได้ยืนชัดเจนแต่ก็ไม่สนใจ

“โป๊ก โป๊ก โป๊ก” คราวนี้เสียงโปกจะดังก้องขึ้น

“เอ เสียงอะไรนะ” สิงโตบ่นพึมพำให้ได้ยิน

“นั่นนะซูลิงสิงห์” ลิงร้องรับคำ

“ดูเหมือนว่าดังอยู่แถวแม่น้ำ” กวางเปรี้ยวเดินมาสมทบ

“เจ้าลิงช่วยไปดูหน่อยเถอะ เจ้าดูจะว่องไวกว่าใครเขา” สิงโตเลยหันบอกลิงว่องแล้วสะบัดหาง

เบา ๆ

ลิงว่องกระโดดลงจากต้นไม้จำอ้าวไปทางแม่น้ำ อันที่จริงแล้วในฤดูร้อนเช่นนี้ไม่มีแม่น้ำเหลือให้เห็นหรอก มีเพียงหลุมโคลนกับบ่อน้ำเล็ก ๆ เท่านั้นเอง และอีกไม่นานโคลนก็จะแห้งกลายเป็นดิน น้ำจะเหือดหายไปในห้องฟักกลายเป็นเมฆ แต่ก็ยังไม่มีฝน

ลิงว่องเดินไปใกล้แม่น้ำมากขึ้นเท่าไร เสียงโปก โป๊กก็ดังขึ้นเท่านั้น ลิงว่องรีบเร่งฝีเท้า

“โปก โปก โปก โปก” เสียงดังขึ้นแล้วหยุดลง ราวกับเหนื่อยเต็มที

“เอ เสียงดังมาจากตรงไหนนะ” ลิงว่องบ่นพลางเดินตามเสียงไปเรื่อย ๆ ชั่วจิตใจลิงว่องก็ได้เห็นที่มาของเสียงแรดใหญ่ติดหลุมโคลนอยู่ริมแม่น้ำแห่งนั้นเอง แรดใหญ่พยายามใช้กำลังที่มีอยู่พยายามขุดหลุมขึ้น แต่ดูเหมือนไม่มีประโยชน์ เพราะแรดใหญ่มีกำลังเพียงซอกหัวกับขอบตลิ่งดัง โป๊ก โปก

“อ้าว เป็นไงมางละลุง” ลิงว่องนั่งดูใกล้ ๆ

แรดใหญ่หอบก่อนจะตอบ "ลุมมาหาน้ำดื่ม เผลอไปหน่อย
ไม่ทันนึกว่าจะขึ้นลำบาก"

ลิ่งว่องเกาแดงแกรก ๆ

นึกไม่ออกว่าจะทำอะไรดี

นั่งดูไป วังดูไป ก็ยังนึก

ไม่ออก สักครู่ใหญ่

จึงบอกลา

"ฉันไปก่อนนะลุม

แล้วจะมาใหม่" แรดใหญ่

มองตาม ความหวังทั้งหมด

ของแรดใหญ่ตามติดลิ่งว่องไปด้วย

"แรดใหญ่นะน้ำลิ่ง

ติดหลุมโคลนอยู่แถวแม่น้ำ"

ลิ่งว่องรีบบอกเมื่อกลับมาหาลิ่งโต

"นึกแล้ว เอาละ ใครจะอาสาลากแรดใหญ่ขึ้นมาบ้าง" ลิ่งโตถามพร้อมกับบรอคำตอบ ในใจนั้น
ไม่ได้นึกหวังอะไรมากนัก เพราะหน้ำร้อนอย่างนี้ลิ่งโตคิดว่าเพื่อนสัตว์ไม่ต้องการออกกำลังเกินตัว

แล้วก็จริงอย่างที่ลิ่งโตคิด เพื่อนสัตว์นั่งเฉยไม่พูด สักครู่หนึ่งก็หันหลังเดินกลับ

"ได้ยาก่อน ได้ยาก่อน" ลิ่งว่องเอ่ยขึ้น

"เจ้ารี ลิ่งโตถาม

ทำไมเราไม่ช่วยกันละน้ำ" ลิ่งว่องเสนอความคิด

"เออ ใช่ ใช่" ลิ่งโตยิ้ม พร้อมกับถามเพื่อนสัตว์อีกครั้ง คราวนี้เพื่อนสัตว์ต่างยินดีช่วย

เย็นวันนั้นดวงอาทิตย์อาจจะแปลกใจที่เห็นสัตว์หลายชนิดเดินตามลิ่งว่องไปทางแม่น้ำ ไม่ท่ว่นเกรง

อากาศร้อนแต่อย่างใด

"ลิ่งว่อง เจ้าจับนอแรดใหญ่ให้แน่น ๆ" ลิ่งโตกำชับ ลิ่งว่องจับนอแรดใหญ่ทำทางซึ่งขังตั้งใจ กวาง
จับหางลิ่งว่องอีกที ฮิปโปโปเตมัสจับหรือกั้ดหางกวางก็ไม่วู้ เสือดำจับหางฮิปโปโปเตมัส

มาลายันทางตนเองกับเลือดดำ ยีราฟให้มาลายักัดทาง ข้างก็ใช้วงพันคอยีราฟ สงสัยว่ายีราฟคอยาวขึ้น
เพราะเหตุนี้เอง จับทางกันไปผูกทางกันมักเป็นแถวยาวเหยียด

“หนึ่ง สอง สาม” ผู่นกในท้องฟ้าส่งเสียงให้สัญญาณ เสียงเขยุดดังสนั่น

ในที่สุดแรดใหญ่ก็ขึ้นมาจากหลุมได้ เพื่อนสัตว์ช่วยให้แรดใหญ่มีชีวิตอีกครั้ง แม้ว่าฤดูร้อนใน
แอฟริกาจะแห้งแล้งยิ่ง แต่รอบนี้แรดใหญ่และเพื่อนสัตว์ได้มอบรอยยิ้มให้แก่กันแทนน้ำใจอันยิ่งใหญ่

แบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย แผนการสอนที่ 2/4

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่ถูกต้องที่สุดในกระดาษคำตอบ

1. สัตว์ตัวใดตกหลุมโคลนริมแม่น้ำ

ก. สิงโต

ข. กวาง

ค. เสือ

ง. แรดใหญ่

2. ดินแดนในแถบแอฟริกาที่มีกudu

ก. 1

ข. 2

ค. 3

ง. 4

3. สัตว์ตัวใดเป็นผู้คิดวิธีช่วยเหลืแรดใหญ่ขึ้นจากหลุมโคลน

ก. สิงว่อง

ข. กวางเปรี้ยว

ค. ม้าลาย

ง. ยีราฟ

4. จากนิทานในเรื่องนี้มีสัตว์ทั้งหมดกี่ชนิด

ก. 9 ชนิด

ข. 10 ชนิด

ค. 11 ชนิด

ง. 12 ชนิด

5. นักเรียนคิดว่าการกระทำของเหล่าสัตว์นั้นถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด

ก. ถูกต้อง เพราะเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ข. ถูกต้อง เพราะแรดใหญ่เป็นสัตว์ที่น่าสงสาร

ค. ไม่ถูกต้อง เพราะแรดไม่ได้อยู่ในป่าแห่งนี้

ง. ไม่ถูกต้อง เพราะทำให้สัตว์อื่น ๆ ต้องเสียกำลัง

6. ถ้าคำตอบคือคำว่า "ถูกต้อง" คำถามควรจะเป็นข้อใด

ก. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้อยู่ในช่วงใด

ข. สาเหตุที่ทำให้สัตว์ต่าง ๆ พากันหงอยเหงาคืออะไร

ค. เหตุใดสัตว์ต่าง ๆ จึงไม่อยากจะออกกำลังกายเกินตัว

ง. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้เราทราบอะไรเกี่ยวกับแอฟริกา

7. จงเรียงลำดับเหตุการณ์ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. ลิงว่องเห็นแรดใหญ่ติดหลุมโคลน
2. สัตว์ทุกตัวได้ยินเสียงดัง โป๊ก โป๊ก
3. สัตว์ต่างพากันทยอยเหว
4. เพื่อนสัตว์ต่างช่วยกันดึงแรดใหญ่ขึ้นมาจากหลุมโคลน

ก. 1-2-3-4

ข. 3-1-2-4

ค. 1-4-2-3

ง. 3-2-1-4

8. นิทานเรื่องนี้ต้องการสอนเรื่องอะไร

ก. ความรัก

ข. ความสามัคคี

ค. ความอบอุ่น

ง. ความเห็นอกเห็นใจ

แผนการสอนวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การอ่านในใจ

แผนการสอนที่ 2/5

วันจันทร์ที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2541

เวลา 11.00 น.

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านในใจนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน ในเวลาที่กำหนดให้แล้วนักเรียนสามารถ

1. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
2. สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้

2. เนื้อหา

1. เนื้อหาจากนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน

1.1 คำศัพท์

1.2 แนวความคิดของเรื่อง "รอยยิ้มในฤดูร้อน" คือ การมีความสามัคคีและรวมแรง
รวมใจกันในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะทำให้สามารถประสบผลสำเร็จได้

1.3 สรุปเรื่อง "รอยยิ้มในฤดูร้อน"

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว แอฟริกาเคยเป็นดินแดนอันลึกลับ มีเพียง 2 ฤดูกาลเท่านั้น คือร้อน
กับฝน และวันหนึ่งในฤดูร้อน สัตว์ต่าง ๆ พากันหงอยเหงาเพราะอากาศร้อนและแห้งแล้ง ทันใดนั้นก็ได้ยิน
เสียงหนึ่งดังขึ้น จึงพากันไปดูพบว่าแรดใหญ่ติดหลุมโคลนอยู่ริมแม่น้ำแห้ง เหล่าสัตว์ทั้งหลายจึงออกความ
คิดเห็นเพื่อช่วยเหลือ ในที่สุดก็ช่วยเหลืแรดใหญ่ขึ้นมาจากหลุมโคลนได้เพราะความสามัคคีของเหล่าสัตว์

2. วิธีการอ่านในใจ

1) ข้อปฏิบัติในการอ่านในใจ

2.1 ไม่ทำปากขมุขมิบ

2.1 ไม่อ่านเป็นคำ ๆ

2) วิธีการในการอ่านในใจ

กลไกในการอ่าน

1. การจับตา

2. ช่วงสายตา

3. การย้อนกลับ

4. การเปลี่ยนบรรทัด

3. ลักษณะท่าทางของการอ่านในใจ

3.1 อ่านโดยไม่ส่ายหน้าตามบรรทัด กรอกแต่ตาเท่านั้น

3.2 อ่านได้ครั้งละนาน ๆ

3. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ สันทานกับนักเรียนเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการอ่านในใจ ได้แก่ ไม่ทำปากขมุขมิบ ไม่อ่านเป็นคำ ๆ อ่านโดยไม่ส่ายหน้าตามบรรทัด กรอกแต่ตาเท่านั้น อ่านได้ครั้งละมาก ๆ และวิธีการอ่านให้รวดเร็ว นักเรียนจะต้องจับตาให้น้อยจุด ช่วงสายตาต้องกว้าง ไม่อ่านย้อนกลับไปกลับมา ซึ่งนักเรียนทุกคนจะต้องปฏิบัติให้ได้ครบทุกข้อ

ขั้นสอน

1. ชื่อกิจกรรม ทาใจความสำคัญ

จุดประสงค์ เพื่อฝึกการหาใจความสำคัญของข้อความที่อ่าน

อุปกรณ์ นิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน แล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านตาม

ที่ครูกำหนดให้ต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 ตั้งแต่ ครั้งหนึ่ง ถึง ยามบ่ายฤดูร้อน

กลุ่มที่ 2 ตั้งแต่ ปีก ปีก ปีก ถึง ไม่มีฝน

กลุ่มที่ 3 ตั้งแต่ ลิงว่องเดิน ถึง ลำบาก

กลุ่มที่ 4 ตั้งแต่ ลิงว่องเกาแดง ถึง หันหลังเดินกลับ

กลุ่มที่ 5 ตั้งแต่ ลุงสุชาติเป็นต้นไป

3. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูเขียนคำตอบของแต่ละกลุ่มไว้นบนกระดาน

4. นักเรียนอาสาสมัครเล่าเรื่องหน้าชั้นเรียน แล้วช่วยกันสรุปใจความสำคัญทั้งหมด

2. ชื่อกิจกรรม เขียนข้อคิด

จุดประสงค์ เพื่อฝึกการเขียนสรุปข้อคิดจากนิทาน

อุปกรณ์ นิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน แล้วช่วยกันบอกข้อคิดที่ได้จากนิทาน (การมีความสามัคคีและร่วมแรงร่วมใจกันในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะทำให้ประสบผลสำเร็จได้)

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายถึงวิธีการสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

3. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูช่วยเพิ่มเติมถ้าคำตอบไม่สมบูรณ์ และปรับปรุงภาษาที่ใช้ให้ถูกต้อง

4. นักเรียนทุกคนช่วยกันสรุปถึงข้อคิดที่ได้จากนิทาน

ขั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันสรุปแนวความคิดของนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน (การมีความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจกันในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะทำให้ประสบผลสำเร็จได้) โดยตอบคำถามต่อไปนี้

- ทำไมสัตว์ต่าง ๆ จึงต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นั้นจะช่วยเหลือแรดใหญ่หรือไม่ เพราะเหตุใด
- จากนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน ได้สาระสำคัญและข้อคิดอะไรบ้าง

2. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อควรปฏิบัติในการอ่านในใจ (ไม่ทำปากขมุขมิบ ไม่อ่านเป็นคำ ๆ อ่านโดยไม่ส่ายหน้าตามบรรทัด กรอกแต่ตาเท่านั้น และอ่านได้ครั้งละนาน ๆ)

3. นักเรียนช่วยกันสรุปถึงขั้นตอนในการอ่านในใจว่า ต้องอ่านผ่าน ๆ อย่างรวดเร็ว ตั้งคำถามในใจตัวเอง และจะต้องฝึกการจับตา การแบ่งช่วงสายตา ไม่อ่านย้อนกลับ และเปลี่ยนบรรทัดให้แม่นยำ

ขั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัดจำนวน 2 ข้อ

4. สื่อการเรียนการสอน

นิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน

5. การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตจาก

- ความตั้งใจและสนใจเรียน
- การรวมกิจกรรมสนทนาถาม-ตอบ
- การทำกิจกรรมกลุ่ม

2. จากการตรวจแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย แผนการสอนที่ 2/5

คำชี้แจง จงเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. จงเขียนสรุปใจความสำคัญของนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน

[illegible]

2. จงบอกแนวคิดของนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน

This image shows a full page of blank primary-ruled paper. It features ten sets of horizontal lines across the page. Each set consists of a solid top line, a dashed middle line, and a dotted bottom line, providing a guide for letter height and placement. The paper is otherwise completely blank, with no handwriting or other markings.

แผนการสอนวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

แผนการสอนที่ 2/6

วันพฤหัสบดีที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2541

เวลา 10.00 น.

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านในใจนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน ในเวลาที่กำหนดให้แล้วนักเรียนสามารถ

1. เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้
2. เล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้
3. เขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้

2. เนื้อหา

1. แผนภาพโครงเรื่อง นิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน

ตัวละคร : สัตว์ต่าง ๆ ได้แก่ ช้าง ลิง สิงโต ผึ้งนก แรด กวาง เสือดำ ม้าลาย ยีราฟ

ฮิปโปโปเตมัส

สถานที่ : ในป่า (ดินแดนในแถบแอฟริกา)

ปัญหาของเรื่อง : แรดใหญ่ตกหลุมโคลนแล้วขึ้นไม่ได้

เหตุการณ์ของเรื่อง

เหตุการณ์ที่ 1 : แรดใหญ่ตกหลุมโคลนอยู่ริมแม่น้ำแห้ง

ผลของเหตุการณ์ : แรดใหญ่ขึ้นจากหลุมโคลนไม่ได้เพราะตัวใหญ่ จึงเอาหัวโขกกับขอบตลิ่ง

เหตุการณ์ที่ 2 : สัตว์ต่าง ๆ พากันได้ยินเสียงดัง ปังก ปังก

ผลของเหตุการณ์ : เหล่าสัตว์ให้ลึงวออกไปดู จึงรู้สาเหตุของเสียงนั้น

ผลสุดท้ายของเรื่อง : สัตว์ทุกตัวช่วยแรดใหญ่ขึ้นมาจากหลุมโคลนได้

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง : การมีความสามัคคีและร่วมแรงร่วมใจกันในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะทำให้สามารถ
ประสบผลสำเร็จได้

2. ข้อปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียน

2.1 ลักษณะทำนอง การจับปากกา การวางสมุด การเคลื่อนไหวมือ การลากเส้น ตัวอักษร

การวางตำแหน่งพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ถูกต้อง

2.2 การเขียนตัวหนังสือให้อ่านง่าย ชัดเจน และถูกแบบ

3. กลไกในการเขียน

ก. การเว้นช่องไฟ

ข. การแบ่งคำ

ค. การแบ่งวรรคตอน

ง. การย่อหน้า เมื่อเขียนข้อความไปจนจบความคิดหนึ่ง ควรขึ้นต้นเขียนบรรทัดใหม่ เรียกว่า การขึ้นย่อหน้าใหม่ หมายถึงขึ้นต้นกล่าวถึงความคิดใหม่ หรือพูดถึงประเด็นใหม่ในเรื่องเดียวกัน

3. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ นักเรียนทบทวนนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน โดยตอบคำถามต่อไปนี้

- ตัวละครในนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อนมีสัตว์ชนิดใดบ้าง
- เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน
- เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นกับแรดใหญ่
- แรดใหญ่ทำอะไร จึงทำให้สัตว์ต่าง ๆ รู้ว่ามีอะไรเกิดขึ้นกับตน
- สัตว์ตัวใดเป็นผู้ไปดูต้นเหตุของเสียงที่ดังนั้น
- สัตว์ต่าง ๆ พากันทำอะไร เมื่อพบว่าแรดใหญ่ติดหลุมโคลน
- ผลจากการกระทำของเหล่าสัตว์ทำให้เกิดอะไรขึ้น

วันสอน

1. ชื่อกิจกรรม เขียนตามกติกา

จุดประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจข้อปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียนและฝึกกลไกในการเขียน

อุปกรณ์ 1. แผนภูมิข้อความ

2. แถบประโยค

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนอ่านแถบประโยคกติกาในการเขียนที่ต้องปฏิบัติพร้อมกัน
2. นักเรียนอ่านแผนภูมิข้อความที่ครูติดไว้บนกระดาน ดังนี้

คนที่มีความเมตตากรุณามักมีมิตรสหายมากมายแต่บางครั้งก็มีศัตรูได้เพราะเขามักยึดถือ
สุภาษิตว่าให้ทำแต่ความดีเท่านั้นก็จะพิชิตจิตใจคนได้จึงละเลยไม่สังเกตคนทุจริตที่มีจิตใจไม่
ซื่อสัตย์แต่มีความสามารถเก็บความรู้สึกไว้นใจได้โดยอัตโนมัติจิตใจของเขามีแต่ความประณีต
ละเอียดอ่อนมองไม่เห็นความเลวที่สถิตอยู่ในใจของเพื่อนประเภทนี้

3. นักเรียนเขียนลงในกระดาษที่ครูแจกให้ โดยเขียนให้ถูกต้องตามกติกาและกลไกในการเขียน
คือ การเว้นช่องไฟ การแบ่งคำ การแบ่งวรรคตอน และการย่อหน้า ซึ่งพฤติกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติคือ

- นั่งตัวตรง หลังตรงทำสมาธิ แล้วค่อย ๆ ลืมตา
- จับปากกา และวางสมุดให้ถูกที่
- วางตำแหน่งพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ถูกที่
- เขียนตัวหนังสือที่อ่านง่าย ชัดเจน และถูกแบบ

- เว้นช่องไฟให้ถูกต้อง
- แบ่งคำให้ถูกต้อง
- แบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง
- ย่อหน้าให้ถูกต้อง

4. ครูตรวจสอบพฤติกรรมการเขียน แล้วให้นักเรียนส่งผลงานทุกคน

5. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับวิธีการเขียน และกติกาในการเขียนที่ถูกต้อง ซึ่งจะทำให้ผลการเขียนนั้นสวยงามน่าอ่านและเข้าใจในการอ่านได้ดี

2. ชื่อกิจกรรม ช่วยกันคิด ช่วยกันเล่า

จุดประสงค์ เพื่อฝึกเขียนแผนภาพโครงเรื่องและเล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง

อุปกรณ์ แผนภาพโครงเรื่อง

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนช่วยกันบอกรูปแบบของแผนภาพโครงเรื่อง ของนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง

2. นักเรียนช่วยกันเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่องบนกระดานดำ ตัวละคร สถานที่ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เหตุการณ์ที่ 1 เหตุการณ์ที่ 2 แล้วให้นักเรียนอาสาสมัครเล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องเพื่อปรับข้อความในแผนภาพให้สมบูรณ์

3. ชื่อกิจกรรม กลุ่มใครเก่ง

จุดประสงค์ เพื่อฝึกการเขียนแผนภาพโครงเรื่องและเขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง

อุปกรณ์ แผ่นปริศนา

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมในแผ่นปริศนา ภายในเวลา 10 นาที

2.1 เขียนแผนภาพโครงเรื่อง นิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน

2.2 เขียนนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน อย่างสั้น ๆ ด้วยภาษาของนักเรียนเอง

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอผลงาน โดยครูสุ่มเรียกตัวแทนกลุ่มที่ 1 เสนอแผนภาพโครงเรื่อง กลุ่มที่ 5 เสนอนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อนที่เขียนด้วยภาษาของนักเรียนเอง ครูและนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง นักเรียนตรวจผลงานของกลุ่มตน และแสดงความเห็นร่วมกัน เพื่อให้ได้การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและการเขียนนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน ด้วยภาษาของนักเรียนเองที่ถูกต้องและสมบูรณ์ที่สุด

ขั้นสรุป

1. นักเรียนร่วมกันสรุปถึงวิธีในการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ประโยชน์ของการเล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง ประโยชน์ของแผนภาพโครงเรื่อง และวิธีในการเขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง ถ้าไม่สมบูรณ์ครูช่วยเพิ่มเติม

2. นักเรียนช่วยกันสรุปถึงข้อปฏิบัติในการเขียนว่า จะต้องนั่งตัวตรง จับปากกาและวางสมุดให้ถูกวิธี วางตำแหน่งพยางค์ สระ และวรรณยุกต์ถูกต้อง และเขียนตัวหนังสืออ่านง่าย ชัดเจน และถูกแบบ

3. นักเรียนช่วยกันสรุปถึงขั้นตอนในการเขียนว่า ต้องมีการเว้นช่องไฟ การแบ่งคำ การแบ่งวรรคตอน และการย่อหน้า เพื่อความสะดวกในการอ่านและเข้าใจเรื่องได้ดี

ขั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้

1. เติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่อง นิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน

2. เขียนนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน ตามแผนภาพโครงเรื่องอย่างสั้น ๆ ด้วยภาษาของตนเอง

4. สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แผนปริศนา
2. แถบประโยค
3. แผนภูมิข้อความ
4. แผนแผนภาพโครงเรื่อง
5. นิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน

5. การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - ความตั้งใจเรียนและสนใจเรียน
 - การรวมกิจกรรมสนทนาถาม-ตอบ
 - การทำกิจกรรมกลุ่ม
2. จากการตรวจแบบฝึกหัด

แบบประโยคคำถาม กิจกรรมที่ 1 ข้อ 3

1. นั่งตัวตรง หลับตาทำสมาธิ แล้วค่อย ๆ สืบตา
2. จับปากกา และวางสมุดให้ถูกวิธี
3. วางตำแหน่งพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ถูกต้อง
4. เขียนตัวหนังสือที่อ่านง่าย ชัดเจน และถูกแบบ
5. เว้นช่องไฟให้ถูกต้อง
6. แบ่งคำให้ถูกต้อง
7. แบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง
8. ย่อหน้าให้ถูกต้อง

แผนปริศนา

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่องของนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน

ตัวละคร :

สถานที่ :

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

เหตุการณ์ที่ 1 :

.....

.....

.....

ผลของการกระทำ :

.....

.....

.....

เหตุการณ์ที่ 2 :

.....

.....

.....

ผลของการกระทำ :

.....

.....

.....

ผลสุดท้ายของเรื่อง :

.....

.....

.....

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง :

.....

.....

.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน ตามแผนภาพโครงเรื่อง
อย่างสั้น ๆ ด้วยภาษาของตนเอง

แผนการสอนวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การเขียนจดหมายถึงเพื่อน

แผนการสอนที่ 2/7

วันพฤหัสบดีที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2541

เวลา 11.00 น.

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อกำหนดสถานการณ์เกี่ยวกับการเขียนจดหมายส่วนตัวให้นักเรียนสามารถ

1. เขียนจดหมายถึงเพื่อนได้
2. ปฏิบัติตนในการเขียนจดหมายถึงเพื่อนได้

2. เนื้อหา

1. การเขียนจดหมายถึงเพื่อน

ส่วนประกอบของจดหมาย

1. สถานที่ การเขียนสถานที่ของผู้เขียนจดหมายจะบอก บ้านเลขที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด และรหัสไปรษณีย์

2. วัน เดือน ปี การเขียน วัน เดือน ปี ที่เขียนจดหมาย
3. คำขึ้นต้น การเขียนจดหมายถึงเพื่อนใช้คำขึ้นต้นว่า (ชื่อเพื่อน) เพื่อนรัก
4. ข้อความในจดหมาย เป็นการเขียนเล่าเรื่องต่าง ๆ
5. คำลงท้าย การเขียนจดหมายถึงเพื่อนใช้คำลงท้ายว่า รักและคิดถึง
6. สรรพนามใช้แทนเพื่อน ใช้คำว่า เธอ เพื่อน คุณ ชื่อเพื่อน
7. สรรพนามใช้แทนตัวผู้เขียน ผม ดิฉัน เรา ชื่อผู้เขียน

รูปแบบการเขียนจดหมาย

สถานที่

(วัน เดือน ปี)

(คำขึ้นต้น)

(ข้อความในจดหมาย)

(คำลงท้าย)

(ลงชื่อผู้เขียน)

รูปแบบการจำหน่ายของจดหมาย

ชื่อและที่อยู่ผู้ฝาก	ที่ผนึกตรา ไปรษณียากร
ชื่อและที่อยู่ผู้รับ รหัสไปรษณีย์	

2. ข้อควรปฏิบัติในการเขียน

2.1 นั่งตัวตรง

2.2 จับปากกาและวางสมุดให้ถูกที่

2.3 เขียนตัวอักษรถูกแบบ (เขียนให้เรียบร้อยสวยงาม)

3. กลไกในการเขียน

3.1 การเว้นวรรคตอน

3.2 การแบ่งคำ

3.3 การแบ่งวรรคตอน

3.4 การย่อหน้า

3.5 การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ภาษาไทยจะใช้เครื่องหมายวรรคตอนเฉพาะที่จำเป็น

เช่น การใช้ข้อย่อย่อ จะมีเครื่องหมายมหัพภาคประกอบ เช่น ข.ก. (ขอนแก่น)

3. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ชื่อกิจกรรม ทบทวนการเขียน

จุดประสงค์ เพื่อทบทวนบทเรียนเรื่อง จดหมายจากเพื่อน และฝึกพูดแสดงความคิดเห็น

อุปกรณ์ แถบประโยคคำถาม

วิธีดำเนินการกิจกรรม

1. นักเรียนตอบคำถามจากแถบประโยคคำถามต่อไปนี้

1.1 เมื่ออ่านเรื่องจดหมายจากเพื่อนแล้วรู้สึกอย่างไร

1.2 นักเรียนอยากเป็นใคร เพราะเหตุใด

1.3 ในฐานะที่นักเรียนเป็นประชาชนคนไทย จะช่วยเผยแพร่งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทยได้อย่างไร

2. นักเรียนแต่ละคนผลัดเปลี่ยนกันตอบคำถามตามความคิดเห็นของตน
ชั้นสอน

1. ชื่อกิจกรรม ค้นหาพฤติกรรม

จุดประสงค์ เพื่อให้ นักเรียน เข้าใจข้อควรปฏิบัติในการเขียน

อุปกรณ์ 1. บัตรคำสั่ง

2. ปากกาเคมี

3. กระดาษฟูลสแนป

วิธีดำเนินการกิจกรรม

1. นักเรียนนำโต๊ะและเก้าอี้จำนวน 5 ชุด มาจัดหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งวางบัตรคำสั่ง ปากกาเคมี และกระดาษฟูลสแนปไว้บนโต๊ะ

2. นักเรียนอาสาสมัครออกมาหน้าชั้นจำนวน 5 คน รับบัตรคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลา 5 นาที นักเรียนคนอื่น ๆ สังเกตพฤติกรรมในการเขียนของอาสาสมัคร

3. นักเรียนที่เป็นอาสาสมัครนำผลงานมาติดบนกระดานดำ นักเรียนทุกคนช่วยกันสรุปถึงข้อควรปฏิบัติในการเขียนที่ได้จากการสังเกตและจากการตรวจผลงานของอาสาสมัคร แล้วคัดเลือกอาสาสมัครที่ปฏิบัติตนในการเขียนได้ถูกต้องมากที่สุด

2. ชื่อกิจกรรม เขียนจดหมาย

จุดประสงค์ เพื่อฝึกการเขียนจดหมายถึงเพื่อนและฝึกปฏิบัติตนในการเขียน

อุปกรณ์ 1. แผนปริศนา

2. แผนภูมิรูปแบบการเขียนจดหมายและรูปแบบการจำหน่ายของจดหมาย

วิธีดำเนินการกิจกรรม

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม

2. นักเรียนช่วยกันทบทวนรูปแบบการเขียนจดหมายและรูปแบบการจำหน่ายของจดหมาย โดยดูแผนภูมิประกอบ แล้วช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงการเขียนคำขึ้นต้นและคำลงท้ายของจดหมายถึงเพื่อน ตลอดจนข้อควรปฏิบัติในการเขียนจดหมาย ได้แก่ เขียนให้ถูกรูปแบบ ใจความในจดหมายต้องชัดเจน

จดหมายสะอวดเรียบร้อย นักเรียนกำหนดกติกาให้ทุกคนปฏิบัติในการเขียนให้ถูกต้องระหว่างปฏิบัติกิจกรรม

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อย รับแผ่นปริศนาแล้วช่วยกันเขียนจดหมายถึงเขียนตามคำสั่งในแผ่นปริศนา ภายในเวลา 20 นาที ครูตรวจสอบพฤติกรรมการเขียนแล้วให้ข้อมูลย้อนกลับเมื่อนักเรียนส่งงาน

4. นักเรียนส่งผลงานให้ครูตรวจ กลุ่มใดที่กลุ่มย่อยทั้ง 2 กลุ่มปฏิบัติกิจกรรมเสร็จภายในเวลา 20 นาที จะได้รับรางวัล

ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปรูปแบบการเขียนจดหมายและการจำหน่ายของ การใช้คำขึ้นต้น และคำลงท้ายในการเขียนจดหมายถึงเพื่อน และข้อควรปฏิบัติในการเขียน ครูช่วยเพิ่มเติมให้สมบูรณ์

ขั้นวัดผล

นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อนที่อยู่ต่างจังหวัด

4. สื่อการเรียนการสอน

1. แถบประโยคคำถาม
2. บัตรคำสั่ง
3. ปากกาเคมี
4. กระดาษฟูลสแกป
5. แผ่นปริศนา

5. การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - ความตั้งใจและสนใจเรียน
 - การร่วมกิจกรรมสนทนาถาม-ตอบ
 - การทำกิจกรรมกลุ่ม

2. จากการตรวจแบบฝึกหัด

แถบประโยคกิจกรรม ขั้นนำ

1. เมื่ออ่านเรื่อง จดหมายจากเพื่อน แล้วรู้สึกอย่างไร
2. นักเรียนอยากเป็นใคร เพราะเหตุใด
3. ในฐานะที่นักเรียนเป็นประชาชนคนไทย จะช่วยเผยแพร่งานศิลปหัตถกรรมพื้นเมืองของไทยได้อย่างไร

อย่างไร

บัตรคำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนชื่อและนามสกุลของตนเอง จำนวน 3 ครั้ง

แผนภูมิรูปแบบการเขียนจดหมายและการกำหนดซองจดหมาย

สถานที่

*(วัน เดือน ปี)

*(คำขึ้นต้น)

*(ใจความในจดหมาย)

*(คำลงท้าย)

*(ลงชื่อผู้เขียน)

ชื่อและที่อยู่ผู้ฝาก 	ที่ผังกวดรา ไปรษณียากร
ชื่อและที่อยู่ผู้รับ รหัสไปรษณีย์ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	

แผนปริศนา แผนการสอนที่ 2/7

คำสั่งให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อนที่อยู่ต่างจังหวัด โดยเล่าเรื่องต่าง ๆ ในชุมชนของนักเรียนให้เพื่อนฟัง ให้ถูกต้องตามระเบียบการเขียนจดหมายส่วนตัว พร้อมทั้งจำหน้าของ ติดแสตมป์ตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้

[illegible]

เกณฑ์การให้คะแนนจดหมาย (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

1. รูปแบบถูกต้อง (2 คะแนน) พิจารณาดังนี้
 - 1.1 วางรูปแบบถูกต้องครบ 4 ส่วน คือ
ที่อยู่ผู้เขียน วันเดือนปี คำขึ้นต้น คำลงท้าย ให้ 2 คะแนน
 - 1.2 รูปแบบที่ถูกต้อง 2 - 3 ส่วน ให้ 1 คะแนน
 - 1.3 รูปแบบที่ถูกต้อง 0 - 1 ส่วน ให้ 0 คะแนน
2. การใช้ภาษา (2 คะแนน) พิจารณาดังนี้
 - 2.1 ใช้สรรพนามแทนผู้เขียน ผู้รับ ได้ถูกต้อง ให้ 2 คะแนน
 - 2.2 สะกดคำถูกต้อง (ผิดได้ไม่เกิน 5 คำ) ให้ 1 คะแนน
3. คำขึ้นต้น - คำลงท้าย (1 คะแนน) พิจารณาดังนี้
 - 3.1 คำขึ้นต้น - คำลงท้ายถูกต้อง ให้ 1 คะแนน
 - 3.2 คำขึ้นต้น - คำลงท้ายไม่ถูกต้อง ให้ 0 คะแนน
4. เนื้อเรื่อง (2 คะแนน) พิจารณาดังนี้
 - 4.1 ใจความครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง ให้ 2 คะแนน
 - 4.2 ใจความไม่ครบตามที่ระบุในคำสั่งบางส่วน ให้ 1 คะแนน
 - 4.3 ไม่มีใจความที่ระบุในคำสั่ง ให้ 0 คะแนน
5. ความสะอาดเรียบร้อย (1 คะแนน) พิจารณาดังนี้
 - 5.1 ไม่มีจุดลบ ชีตม่า - ของสะอาด ให้ 1 คะแนน
 - 5.2 มีรอยลบ ชีตม่า - ของไม่สะอาด ให้ 0 คะแนน
6. การจำหน่ายซอง (2 คะแนน)

จำหน่ายซองถูกต้องตามกรมไปรษณีย์โทรเลขกำหนด ดังนี้

 - 6.1 มีชื่อที่อยู่ของผู้ส่ง ผู้รับ รหัสไปรษณีย์พร้อมลงคำไปรษณียากรถูกต้อง ให้ 2 คะแนน
 - 6.2 มีชื่อที่อยู่ของผู้ส่งหรือผู้รับ อย่างใดอย่างหนึ่งถูกต้อง ให้ 1 คะแนน
 - 6.3 จำหน่ายซองไม่ถูกต้องทั้งผู้รับและผู้ส่ง ให้ 0 คะแนน

แผนการสอนวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การอ่านในใจ

แผนการสอนที่ 3/1

วันศุกร์ที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2541

เวลา 15.00 น.

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ ในเวลาที่กำหนดให้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้
3. สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้

2. เนื้อหา

1. เนื้อหาจากบทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ

1.1 คำศัพท์ ได้แก่

นานา หมายถึง ต่าง ๆ

ดอกจาน หมายถึง ดอกทองกวาวหรือดอกทองธรรมชาติ เป็นต้นไม้ขนาดใหญ่

ดอกสีเสียด ไม่มีกลิ่น

จรด หมายถึง จด ถึง จ่อ ให้ถึง (จะ - หรด)

สาหร่าย หมายถึง พืชชั้นต่ำที่ไม่มีลำต้น ใบและรากที่แท้จริง ขึ้นทั่วไปในน้ำหรือที่ชื้นแฉะ

ชาวประมง หมายถึง ผู้ที่มีอาชีพในทางจับสัตว์น้ำ

ผ่านววม หมายถึง ผ้าหมอนที่มีสิ่งของอ่อนนุ่มอยู่ข้างในเพื่อให้ความอบอุ่น

นกเบ็ดน้ำ หมายถึง เบ็ดชนิดหนึ่ง ซึ่งมีปากแบนปลายมน ทำเป็นพังผืด ว่ายน้ำเก่ง

กินพืชและสัตว์น้ำ บินได้เร็วมาก ตัวผู้มักจะบินส่ายกว่าตัวเมีย ชอบอยู่เป็นฝูง

ไต่ปีเรีย หมายถึง ดินแดนอันกว้างใหญ่ไพศาลอยู่ทางตอนกลางของสหพันธรัฐรัสเซีย

บัวงิ้ว หมายถึง เครื่องสำหรับดักสัตว์ชนิดหนึ่ง มีบัวติดกับปลายไม้เอาโคนปักไว้

ที่ดิน

กฎระเบียบ หมายถึง ข้อกำหนด ข้อบัญญัติที่เป็นแบบแผน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติหรือ

ดำเนินการ

เรืงระบำ หมายถึง พ้อนรำ อย่างคึกคักสนุกสนาน

กระโชก หมายถึง กระแทกเสียง ทำให้กลัว ทำให้ตกใจ กระแทก เช่น ลมกระโชกแรง

ฉวัดเฉวียน หมายถึง วนเวียน อาการที่บินไปมาอย่างผาดโผน เล่นเร็วอย่างผาดโผน

กังวล หมายถึง ห่วงใย มีใจพะวงอยู่

สุดลูกหูลูกตา หมายถึง ไกลจนสุดสายตาที่มองเห็น

กว้างใหญ่ไพศาล หมายถึง กว้างใหญ่แผ่ออกไปไกล

ลูกอีสาน หมายถึง ผู้ที่มีกำเนิดเดิมจากดินแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลูกทะเล หมายถึง ผู้ที่มีกำเนิดจากดินแดนแถบทะเล

แรมปี หมายถึง นานหลายปี

หนาวจนแทบกระดิกนิ้วมือไม่ได้ หมายถึง รู้สึกเย็นจัดจนทำให้นิ้วแข็งแทบกระดิกไม่ได้

1.2 แนวคิดของเรื่อง "บึงนกน้ำ" คือ เด็กต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของบ้าน โรงเรียน และสังคม

1.3 สรุปเรื่อง "บึงนกน้ำ"

เมื่ออย่างเชาตุตทหนาว บุญหลายไม่มีเพื่อนกันหนาวตัวใหม่เหมือนเพื่อนคนอื่น ๆ และเขามักจะถูกล้อว่าเป็นลูกที่ไม่มีพ่ออยู่เสมอ บุญหลายจึงมักจะหลบไปที่บึงหลังโรงเรียนคนเดียวจนพบกับชายหาปลาคนหนึ่ง เขาได้เล่าเรื่องนกเบ็ดน้ำที่เขาเคยจับได้จากบ่วงแร้วของนายพรานแล้วปล่อยให้บุญหลายฟัง บุญหลายได้ข้อคิดจากเรื่องของนกเบ็ดน้ำตัวนั้นว่า จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่มจึงจะทำให้ไม่ได้รับอันตรายจากสิ่งต่าง ๆ เมื่อครูจัดกิจกรรมส่งเสริมภาษาไทย มีการประกวดเรียงความ บุญหลายจึงได้เขียนเรียงความเรื่อง "บึงนกน้ำ" และเขาก็ได้รับรางวัลชนะเลิศ สิ่งตอบแทนที่บุญหลายได้รับจากการเขียนเรียงความคือเลือกกันหนาวสีสดใสที่เขาใฝ่ฝันอยากจะได้มานานแล้ว เพราะเขาจะได้มีเลือกกันหนาวตัวใหม่เหมือนเพื่อน ๆ

2. วิธีการอ่านในใจ

1) ข้อปฏิบัติในการอ่านในใจ

- 1.1 ไม่ชี้ตัวอักษร
- 1.2 กวาดสายตาไปมา ไม่เอียงหน้าหรือส่ายหน้า
- 1.3 ไม่อ่านกลับไปกลับมา
- 1.4 ไม่หยุดอ่านจนกว่าจะจบย่อหน้า

2) วิธีการในการอ่านในใจ

กลไกในการอ่าน

1. การจับตา	2. ช่วงสายตา
3. การย้อนกลับ	4. การเปลี่ยนบรรทัด

3. ลักษณะทางทางการอ่านในใจ

- 3.1 อ่านได้รวดเร็วและจับใจความได้ดี
- 3.2 การกวาดสายตารวดเร็ว

3. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ชื่อกิจกรรม อ่านอย่างไร

จุดประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจข้อควรปฏิบัติในการอ่านในใจ

อุปกรณ์ แถบประโยค

วิธีดำเนินกิจกรรม

นักเรียนบอกข้อควรปฏิบัติในการอ่านในใจ ได้แก่ นั่งตัวตรง วางหนังสือให้ห่างจากประมาณ 1 ฟุต มีสมาธิในการอ่าน ไม่ออกเสียงพิมพ์ ไม่ทำปากขมุบขมิบ ไม่อ่านเป็นคำ ๆ ไม่ชี้ตัวอักษร กวาดสายตาโดยไม่เอียงหน้า หรือส่ายหน้า ไม่อ่านกลับไปกลับมา ไม่หยุดอ่านจนกว่าจะจบย่อหน้า ครูติดแถบประโยคที่นักเรียนพูดบนกระดานดำ ในช่วงนี้นักเรียนต้องปฏิบัติให้ได้ทุกข้อ

ขั้นสอน

1. ชื่อกิจกรรม อ่านเร็ว

จุดประสงค์ เพื่อฝึกอ่านเร็วและหาคำยากในบทเรียน

อุปกรณ์ หนังสือเรียนภาษาไทย

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ อย่างรวดเร็ว (ภายในเวลา 5 นาที) แล้วช่วยกันบอกว่ามีคำศัพท์ใดบ้างที่เป็นคำยาก และนักเรียนไม่รู้ความหมาย

2. นักเรียนช่วยกันบอกวิธีการอ่านให้รวดเร็ว (จับตาให้น้อยจุด ช่วงสายตาต้องกว้าง ไม่อ่านย้อนกลับไปกลับมา เปลี่ยนบรรทัดได้แม่นยำ ไม่ทำปากขมุบขมิบ ไม่อ่านเป็นคำ ๆ อ่านโดยไม่ส่ายหน้า กรอกแต่ตาเท่านั้น ไม่ชี้ตัวอักษร และไม่หยุดอ่านจนกว่าจะจบย่อหน้า)

2. ชื่อกิจกรรม จับคู่คำกับความหมาย

จุดประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์

อุปกรณ์ 1. บัตรคำ

2. บัตรความหมาย

3. กระดาษหนัง

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งกันจับคู่บัตรคำกับความหมาย ดังนี้

1.1 หัวหน้ากลุ่มคละบัตรคำ บัตรความหมาย แล้วแจกให้สมาชิกกลุ่มคนละ 1 บัตร

1.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่บัตรคำกับความหมาย เมื่อสัญญาณเริ่ม กลุ่มใดเสร็จยกมือขึ้น

1.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มเปลี่ยนกันนำเพื่อนอ่านคำ บอกความหมาย กลุ่มละ 1 คู่ ตามลำดับ

เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

3. ชื่อกิจกรรม อ่านพินิจ

จุดประสงค์ เพื่อฝึกอ่านในใจ ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

อุปกรณ์ 1. หนังสือเรียนภาษาไทย

2. แถบประโยค

3. แผนปรินา

วิธีดำเนินการกิจกรรม

1. นักเรียนทบทวนวิธีการอ่านในใจให้รวดเร็วว่าต้องปฏิบัติอย่างไรบ้าง (จับตาให้น้อยจุด ช่วงสายตาต้องกว้าง ไม่อ่านย้อนกลับไปกลับมา เปลี่ยนบรรทัดให้แม่นยำ)
2. กำหนดเวลาในการอ่านในใจ 10 นาที โดยนักเรียนต้องปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติในการอ่านในใจตามข้อตกลงในชั้นนำ

3. ครูคิดแถบประโยคคำถาม ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้หลังการอ่านในใจ

3.1 ตอบคำถามจากแถบประโยคต่อไปนี้

- เหตุใดบุญหลายจึงเดินไปหลังโรงเรียน
- ถ้านักเรียนเป็นบุญหลาย นักเรียนจะแก้ปัญหาเรื่องความหนาวอย่างไร
- เหตุใดพ่อของบุญหลายจึงไปเป็นชาวประมงที่ภาคใต้
- เมื่อบุญหลายได้ฟังเรื่องนกเบ็ดน้ำแล้ว เขาได้ข้อคิดอะไร เพราะเหตุใด
- นักเรียนคิดว่าบุญหลายเป็นคนอย่างไร และสิ่งที่บุญหลายกระทำนั้นถูกต้องหรือไม่
- เพราะเหตุใดคนเราทุกคนจึงต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

3.2 ตั้งคำถามคนละ 1 ข้อ

4. เมื่อนักเรียนเข้าใจกติกาแล้วลงมืออ่าน ครูตรวจสอบพฤติกรรมการอ่านในใจของนักเรียน

5. เมื่อหมดเวลานักเรียนตอบคำถามจากแถบประโยค ใครตอบได้จะได้รับรางวัล ครูชมเชย

นักเรียนที่ปฏิบัติตนในการอ่านในใจได้ถูกต้อง

6. นักเรียนหยิบคำถามจากคำถามทั้งหมด คำถามของใครได้ถามและไม่มีใครตอบถูก เจ้าของคำถามจะเฉลยคำตอบและได้รับรางวัล

7. นักเรียนช่วยกันบอกจุดประสงค์ในการอ่านในใจเพื่อจับใจความ (อ่านเพื่อหาคำตอบ เพื่อหารายละเอียด เพื่อวิเคราะห์หาเหตุผล) และนักเรียนสรุปแนวคิดที่ได้จากเรื่องบึงนกน้ำ
ขั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยตอบคำถามต่อไปนี้

- ตัวละครในเรื่อง บึงนกน้ำ มีใครบ้าง
- บุญหลายมีนิสัยอย่างไร เขาตั้งใจจะหนีโรงเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ข่ายทาบลาได้สอนบุญหลายในเรื่องของอะไร

- เพราะเหตุใดคนเราทุกคนจึงต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม
- นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากเรื่อง บึงนกน้ำ

2. นักเรียนช่วยสรุปถึงข้อปฏิบัติในการอ่านในใจว่าจะต้อง ไม่ชี้ตัวอักษร ไม่กวาดสายตาไปมา ไม่เอียงหน้าหรือส่ายหน้า ไม่อ่านกลับไปกลับมา

3. นักเรียนช่วยกันสรุปถึงขั้นตอนในการอ่านในใจว่า ต้องอ่านผ่าน ๆ อย่างรวดเร็ว และตั้งคำถามในใจตัวเอง และจะต้องฝึกการจับตา การแบ่งช่วงสายตา การย้อนกลับ และเปลี่ยนบรรทัดให้แม่นยำ

ขั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัดจำนวน 8 ข้อ

4. สื่อการเรียนการสอน

1. แผนบริศนา
2. แถบประโยค
3. หนังสือเรียนภาษาไทย

5. การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - ความตั้งใจและสนใจเรียน
 - การรวมกิจกรรมสนทนาถาม-ตอบ
 - การทำกิจกรรมกลุ่ม

2. จากการตรวจแบบฝึกหัด

แถบประโยคคำถาม ขั้นนำ

1. มีสมาธิในการอ่าน
2. ไม่ออกเสียงพึมพำ
3. ไม่ทำปากขมุขมิบ
4. ไม่อ่านเป็นคำ ๆ
5. ไม่ชี้ตัวอักษร
6. กวาดสายตาโดยไม่เอียงหน้าหรือส่ายหน้า
7. ไม่อ่านกลับไปกลับมา
8. ไม่หยุดอ่านจนกว่าจะจบย่อหน้า

แถบประโยคคำถาม กิจกรรมที่ 3 ข้อ 3

1. เหตุใดบุญหลายจึงเดินไปหลังโรงเรียน
2. ถ้านักเรียนเป็นบุญหลาย นักเรียนจะแก้ปัญหาเรื่องความหนาวอย่างไร
3. เหตุใดพ่อของบุญหลายจึงไปเป็นชาวประมงที่ภาคใต้
4. เมื่อบุญหลายได้ฟังเรื่องนกเปิดน้ำแล้ว เขาได้ข้อคิดอะไร เพราะเหตุใด
5. นักเรียนคิดว่าบุญหลายเป็นคนอย่างไร และสิ่งที่บุญหลายกระทำนั้นถูกต้องหรือไม่
6. เพราะเหตุใดคนเราทุกคนจึงต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

แบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย แผนการสอนที่ 3/1

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่ถูกที่สุดในกระดาษคำตอบ

1. ทำไมบุญหลายจึงไม่อยากเป็นเหมือนนกเบ็ดน้ำหนุ่ม

ก. ไม่อยากถูกครุฑทำโทษ

ข. ไม่อยากละเมิดกฎของโรงเรียน

ค. กลัวจะมีอันตราย

ง. ถูกทุกข้อ

2. ผลจากการที่นกเบ็ดน้ำหนุ่มไม่ทำตามกฎระเบียบของกลุ่มคืออะไร

ก. ตามหากลุ่มไม่พบ

ข. ถูกชายหาปลาจับได้

ค. ไม่ได้กลับไปไซบีเรีย

ง. ดิตบ่วงแรวนนายพราน

3. วิธีการใดที่ทำให้ปลาในบึงนกน้ำชุกชุมเหมือนเดิม

ก. จับเฉพาะปลาตัวเล็ก

ข. ไม่จับปลาในฤดูวางไข่

ค. ไล่เหหรืออวนตาถี่ ๆ

ง. โรยซากพืชซากสัตว์ลงไปในบึงมาก ๆ

4. จากเรื่องนักเรียนคิดว่าชายหาปลาเป็นคนอย่างไร

ก. เจาะเย้ย

ข. เห็นแก่ตัว

ค. เจ้าอารมณ์

ง. โอบอ้อมอารี

5. "การที่บุญหลายไม่ยอมไปพบชายหาปลาทั้ง ๆ ที่เขาอยากรู้เรื่องนกเบ็ดน้ำ" เป็นการกระทำที่สมควรหรือไม่ เพราะเหตุใด

ก. สมควร เพราะเขาสัญญากับแม่ว่าจะไม่หนีโรงเรียน

ข. สมควร เพราะบุญหลายไม่ควรละเมิดกฎของโรงเรียนอีก

ค. ไม่สมควร เพราะจะทำให้เห็นว่าบุญหลายเป็นคนไม่มีน้ำใจ

ง. ไม่สมควร เพราะบุญหลายไม่อยากให้ใครรู้ว่าเขาสนใจเรื่องนกเบ็ดน้ำ

6. เรื่องนกเบ็ดน้ำหนุ่มสอนเราในเรื่องใดมากที่สุด

ก. ความขยัน

ข. ความประหยัด

ค. การปฏิบัติตามระเบียบวินัย

ง. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

7. จงเรียงลำดับเหตุการณ์ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. บุญหลายเจอชายหาปลาที่บึงน้ำ
2. บุญหลายเปิดกล่องพบเสื้อกันหนาวสีแดงสดใส
3. ชายหาปลาเล่าเรื่องนกเปิดน้ำให้บุญหลายฟัง
4. บุญหลายได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดเรียงความ

ก. 1-2-3-4

ข. 1-4-2-3

ค. 1-3-4-2

ง. 1-3-2-4

8. คำสั่ง ให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่อง บึงนกน้ำ จำนวน 2 ข้อ

1.

2.

แผนการสอนวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การอ่านในใจ

แผนการสอนที่ 3/2

วันจันทร์ที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2541

เวลา 11.00 น.

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ ในเวลาที่กำหนดให้แล้วนักเรียนสามารถ

1. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
2. สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้

2. เนื้อหา

1. เนื้อหาจากบทเรียน

1.1 คำศัพท์

- 1.2 แนวความคิดของบทเรียนเรื่อง "บึงนกน้ำ" คือ เด็กดีต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของบ้าน

โรงเรียน และสังคม

1.3 สรุปเรื่อง "บึงนกน้ำ"

เมื่ออย่างเข้าฤดูหนาว บุญหลายไม่มีเลือกกันหนาวตัวใหม่เหมือนเพื่อนคนอื่น ๆ และเขามักจะถูกล้อว่าเป็นลูกที่ไม่มีพ่ออยู่เสมอ บุญหลายจึงมักจะหลบไปที่บึงหลังโรงเรียนคนเดียวจนพบกับชายหาปลาคนหนึ่ง เขาได้เล่าเรื่องนกเป็ดน้ำที่เขาเคยจับได้จากบ่วงแร้วของนายพรานแล้วปล่อยไปให้บุญหลายฟัง บุญหลายได้ข้อคิดจากเรื่องของนกเป็ดน้ำตัวนั้นว่า จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่มจึงจะทำให้ไม่ได้รับอันตรายจากสิ่งต่าง ๆ เมื่อครูจัดกิจกรรมส่งเสริมภาษาไทย มีการประกวดเรียงความ บุญหลายจึงได้เขียนเรียงความเรื่อง "บึงนกน้ำ" และเขาก็ได้รับรางวัลชนะเลิศ สิ่งตอบแทนที่บุญหลายได้รับการจากการเขียนเรียงความคือเลือกกันหนาวสีสดใสใส่ที่เขาใฝ่ฝันอยากจะได้มานานแล้ว เพราะเขาจะได้มีเลือกกันหนาวตัวใหม่เหมือนเพื่อน ๆ

2. วิธีการอ่านในใจ

1) ข้อปฏิบัติในการอ่านในใจ

- 1.1 ไม่ชี้ตัวอักษร
- 1.2 กวาดสายตาไปมา ไม่เอียงหน้าหรือส่ายหน้า
- 1.3 ไม่อ่านกลับไปกลับมา
- 1.4 ไม่หยุดอ่านจนกว่าจะจบย่อหน้า

2) วิธีการในการอ่านในใจ

กลไกในการอ่าน

1. การจับตา	2. ช่วงสายตา
3. การย้อนกลับ	4. การเปลี่ยนบรรทัด

3. ลักษณะท่าทางของการอ่านในใจ

3.1 อ่านได้รวดเร็วและจับใจความได้ดี

3.2 การกวาดสายตารวดเร็ว

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ นักเรียนบอกข้อปฏิบัติในการอ่านในใจ ได้แก่ ไม่ชี้ตัวอักษร กวาดสายตาไปมา ไม่เอียงหน้า หรือส่ายหน้า ไม่อ่านกลับไปกลับกลับมา ไม่หยุดอ่านจนกว่าจะจบย่อหน้า และจะต้องมีลักษณะท่าทางของการอ่านในใจ คือ อ่านได้รวดเร็วและจับใจความได้ดี การกวาดสายตารวดเร็ว

ขั้นสอน

1. ชื่อกิจกรรม ทาใจความสำคัญ

จุดประสงค์ เพื่อฝึกการหาใจความสำคัญของข้อความที่อ่าน

อุปกรณ์ หนังสือเรียนภาษาไทย

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ แล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านตามที่ครูกำหนดให้ต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 ตั้งแต่ เมื่ออย่างเช้า ถึง นั่นเอง

กลุ่มที่ 2 ตั้งแต่ บุญหลาย ถึง เขามาใกล้

กลุ่มที่ 3 ตั้งแต่ เด็กชาย ถึง ไซโหม

กลุ่มที่ 4 ตั้งแต่ บุญหลายไม่ตอบ ถึง อีกต่อไป

กลุ่มที่ 5 ตั้งแต่ บินอากาศ ถึง เขียนได้แล้ว

กลุ่มที่ 6 ตั้งแต่ บุญหลายนึกถึงนก เป็นต้นไป

3. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูเขียนคำตอบของแต่ละกลุ่มไว้บนกระดาน

4. นักเรียนอาสาสมัครเล่าเรื่องหน้าชั้นเรียน แล้วช่วยกันสรุปใจความสำคัญทั้งหมด

2. ชื่อกิจกรรม เขียนข้อคิด

จุดประสงค์ เพื่อฝึกการเขียนสรุปข้อคิดจากบทเรียน

อุปกรณ์ หนังสือเรียนภาษาไทย

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนอ่านบทเรียนเรื่อง ปิงนกน้ำ แล้วช่วยกันบอกข้อคิดที่ได้จากบทเรียน (เด็กดีต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของบ้าน โรงเรียน และสังคม)
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายถึงวิธีการสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน
3. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูช่วยเพิ่มเติมถ้าคำตอบไม่สมบูรณ์ และปรับปรุงภาษาที่ใช้ให้ถูกต้อง
4. นักเรียนทุกคนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากนิทานอีกครั้ง
ขั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันสรุปแนวความคิดของบทเรียนเรื่อง ปิงนกน้ำ (เด็กดีต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของบ้าน โรงเรียน และสังคม)

- ปิงนกน้ำ น่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- เมื่อบุญหลายได้ฟังเรื่อง นกเบ็ดน้ำ แล้วเขาได้ข้อคิดอะไร
- เพราะเหตุใดคนเราทุกคนจึงต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม
- ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ปิงนกน้ำ คืออะไร

2. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อควรปฏิบัติในการอ่านในใจ (ไม่ใช้ตัวอักษร กวาดสายตาไปมา ไม่เอียงหน้า หรือส่ายหน้า ไม่อ่านกลับไปกลับมา ไม่หยุดอ่านจนกว่าจะจบย่อหน้า)

3. นักเรียนช่วยกันสรุปถึงขั้นตอนในการอ่านในใจว่า ต้องอ่านผ่าน ๆ อย่างรวดเร็ว ตั้งคำถามในใจตัวเอง และจะต้องฝึกการจับตา การแบ่งช่วงสายตา ไม่อ่านย้อนกลับ และเปลี่ยนบรรทัดให้แม่นยำ

ขั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัดจำนวน 2 ข้อ

4. สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทย

5. การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตจาก

- ความตั้งใจและสนใจเรียน
- การร่วมกิจกรรมสนทนาถาม-ตอบ
- การทำกิจกรรมกลุ่ม

2. จากการตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

แผนการสอนที่ 3/3

วันพฤหัสบดีที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2541

เวลา 10.00 น.

1. จุดประสงค์พฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ แล้วนักเรียนสามารถ

1. เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้
2. เล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้
3. เขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้

2. เนื้อหา

1. แผนภาพโครงเรื่อง บึงนกน้ำ

ตัวละคร : บุญหลาย ชายหาปลา นักเบ็ดน้ำหนุ่ม เพื่อนนักเรียน ครูประจำชั้น แม่ของบุญหลาย
น้องของบุญหลาย (บุญรวมและบุญยิ่ง)

สถานที่ : โรงเรียนแห่งหนึ่งในภาคอีสาน บึงใหญ่หลังโรงเรียน บ้านของบุญหลาย

เวลา : ฤดูหนาวในเดือนพฤศจิกายน

ปัญหาของเรื่อง : บุญหลายอยากได้เสื้อกันหนาว

เหตุการณ์ของเรื่อง

เหตุการณ์ที่ 1 : บุญหลายได้ยินเพื่อน ๆ พูดถึงเสื้อกันหนาวตัวใหม่ แต่บุญหลายไม่มีเสื้อกันหนาวตัวใหม่

ผลของการกระทำ : บุญหลายไปหลังโรงเรียนและเดินออกนอกรั้วโรงเรียนมาถึงริมบึง

เหตุการณ์ที่ 2 : บุญหลายพบชายหาปลาที่ริมบึง ชายหาปลาเล่าเรื่องนักเบ็ดน้ำหนุ่มให้บุญหลายฟัง

ผลของการกระทำ : บุญหลายได้ข้อคิดจากเรื่องนักเบ็ดน้ำหนุ่มตัวนั้น จึงตั้งใจว่าจะไม่ละเมิดกฎระเบียบของโรงเรียนอีกต่อไป

เหตุการณ์ที่ 3 : บุญหลายเขียนเรียงความเรื่อง บึงนกน้ำ ส่งเข้าประกวด

ผลของการกระทำ : บุญหลายได้รับรางวัลชนะเลิศเป็นเสื้อกันหนาวสีแดงหนึ่งตัว

ผลสุดท้ายของเรื่อง : 1. บุญหลายปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน

2. บุญหลายได้เสื้อกันหนาวตัวใหม่

ข้อคิด : เด็กดีต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของบ้าน โรงเรียน และสังคม

2. ข้อปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียน

2.1 ลักษณะท่อนั่ง การจับดินสอ การวางสมุด การเคลื่อนไหวมือ การลากเส้น ตัวอักษร การวางตำแหน่งพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ถูกต้อง

2.2 การเขียนตัวหนังสือที่อ่านง่าย ชัดเจน และถูกแบบ

3. กลไกในการเขียน

ก. การเว้นช่องไฟ

ข. การแบ่งคำ

ค. การแบ่งวรรคตอน

ง. การย่อหน้า

จ. การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ภาษาไทยจะใช้เครื่องหมายวรรคตอนเฉพาะที่จำเป็น เช่น การใช้คำย่อ จะมีเครื่องหมาย มหัพภาคประกอบ เช่น ข.ก. (ขอนแก่น)

3. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่อง ปิงนกกินน้ำ พร้อมทั้งสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

ขั้นสอน

1. ชื่อกิจกรรม เขียนตามกติกา

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจข้อปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียนและฝึกกลไกในการเขียน

อุปกรณ์ 1. บัตรคำสั่ง

2. ปากกาเคมี

3. กระดาษฟูลสแกป

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนนำโต๊ะและเก้าอี้จำนวน 3 ชุด มาจัดหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งบัตรคำสั่ง ปากกาเคมี และกระดาษฟูลสแกปไว้บนโต๊ะ

2. นักเรียนอาสาสมัครออกมาหน้าชั้นจำนวน 3 คน รับบัตรคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่งในเวลา 5 นาที นักเรียนคนอื่น ๆ สังเกตพฤติกรรมในการเขียนของอาสาสมัคร

3. นักเรียนที่เป็นอาสาสมัครนำผลงานมาติดบนกระดานดำ นักเรียนทุกคนช่วยกันสรุปถึงข้อปฏิบัติในการเขียนที่ได้จากการสังเกต และจากการตรวจผลงานของอาสาสมัครที่ปฏิบัติตนในการเขียนได้ถูกต้องมากที่สุด พร้อมกับให้นักเรียนช่วยกันสังเกตกลไกในการเขียนว่า นักเรียนอาสาสมัครเขียนได้ถูกต้องหรือไม่ (การเว้นช่องไฟ การแบ่งคำ การแบ่งวรรคตอน การย่อหน้า และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน และพฤติกรรมในการเขียนจะต้องปฏิบัติดังนี้ คือ นั่งตัวตรง จับปากและวางสมุดให้ถูกที่ วางตำแหน่งพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ถูกต้อง เขียนตัวหนังสือที่อ่านง่าย ชัดเจน และถูกแบบ)

2. ชื่อกิจกรรม ร่วมกันคิด

จุดประสงค์ เพื่อฝึกการเขียนแผนภาพโครงเรื่องและเล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง

อุปกรณ์ แผนภูมิแผนภาพโครงเรื่อง

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนช่วยกันบอกรูปแบบของแผนภาพโครงเรื่อง เรื่อง บึงนกน้ำ ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง
2. นักเรียนช่วยกันเติมข้อความลงในแผนภาพโครงเรื่องบนกระดานดำ ตัวละคร สถานที่ เวลา ปัญหาของเรื่อง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เหตุการณ์ที่ 1 เหตุการณ์ที่ 2 เหตุการณ์ที่ 3 แล้วให้นักเรียนอาสาสมัครเล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อปรับข้อความในแผนภาพให้สมบูรณ์

3. ชื่อกิจกรรม ช่วยกันเขียน

จุดประสงค์ เพื่อฝึกการเขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องและเล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง

อุปกรณ์ รูปแบบแผนภาพโครงเรื่อง

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มรับแผนภาพโครงเรื่อง แล้วช่วยกันเขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง เรื่อง บึงนกน้ำให้สมบูรณ์ และฝึกเล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง โดยแบ่งกันเล่าคนละตอนภายในเวลา 20 นาที
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอผลงาน ครูและนักเรียนตรวจสอบความถูกต้องแสดงความคิดเห็นต่อผลงานของทุกกลุ่ม กลุ่มใดทำได้ถูกต้องจะได้รับรางวัล

ขั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันสรุปวิธีการในการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ประโยชน์ของการเล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง ประโยชน์ของแผนภาพโครงเรื่อง และวิธีในการเขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง ถ้าไม่สมบูรณ์ครูช่วยเพิ่มเติม

2. นักเรียนช่วยกันสรุปถึงข้อปฏิบัติในการเขียนว่า จะต้องนั่งตัวตรง จับปากกาและวางสมุดให้ถูกวิธี วางตำแหน่งพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ถูกต้อง และเขียนตัวหนังสืออ่านง่าย ชัดเจน และถูกแบบ

3. นักเรียนช่วยกันสรุปถึงขั้นตอนในการเขียนว่า ต้องมีการเว้นช่องไฟ การแบ่งคำ การแบ่งวรรคตอน การย่อหน้า และการใช้เครื่องหมายวรรคตอนเพื่อความสวยงามและสะดวกในการอ่าน

ขั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้

1. เติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่อง เรื่อง บึงนกน้ำ
2. เขียนเรื่อง บึงนกน้ำ ตามแผนภาพโครงเรื่องอย่างสั้น ๆ ด้วยภาษาของตนเอง

4. สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิแผนภาพโครงเรื่อง
2. รูปแบบแผนภาพโครงเรื่อง
3. บัตรคำสั่ง
4. ปากกาเคมี
5. กระดาษฟูลสแนป

5. การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - ความตั้งใจและสนใจเรียน
 - การร่วมกิจกรรมสนทนาถาม-ตอบ
 - การทำกิจกรรมกลุ่ม
2. จากการตรวจแบบฝึกหัด

บัตรคำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนชื่อเพื่อนที่นักเรียนชอบมากที่สุด

แผนภาพโครงเรื่อง เรื่อง บึงนกน้ำ

ตัวละคร :

.....

สถานที่ :

.....

เวลา :

ปัญหาของเรื่อง :

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

เหตุการณ์ที่ 1 :

.....

ผลของการกระทำ :

.....

เหตุการณ์ที่ 2 :

.....

ผลของการกระทำ :

.....

เหตุการณ์ที่ 3 :

.....

ผลของการกระทำ :

.....

ผลสุดท้ายของเรื่อง : 1.

2.

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง :

.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามแนวคิดของเรื่อง ปิงนุกน้ำ ตามแผนภาพโครงเรื่องอย่างสั้น ๆ
ด้วยภาษาของตนเอง

แผนการสอนวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การอ่านในใจ

แผนการสอนที่ 3/4

วันพฤหัสบดีที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2541

เวลา 11.00 น.

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านในใจนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณในเวลาที่กำหนดให้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้
3. สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้

2. เนื้อหา

1. เนื้อหาจากนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ

1.1 คำศัพท์ ได้แก่ คำปราชัย ระเบิดเสียง ร่วงพรุ ขาดแคลน แก่งไกร รั้งท้าย
จัวเจีย พิมพ์ แสงเงินแสงทอง เลื้อ

1.2 แนวความคิดของเรื่อง “ลาไม่รู้คุณ” คือ ไม่มีประโยชน์ที่จะให้ความช่วยเหลือผู้ที่ไม่ต้องการความช่วยเหลือ และไม่สำนึกบุญคุณของผู้อื่นที่คอยให้ความช่วยเหลือเมื่อได้รับอันตราย

1.3 สรุปเรื่อง “ลาไม่รู้คุณ”

เมื่อก่อนลาเป็นสัตว์ที่ร้องเพลงไพเราะมาก แต่เพราะความโง่โง่มันคิดในวันชุมนุมกันในงานฉลองเลี้ยงกันระหว่างเหล่าสัตว์จึงทำให้สูญเสียเสียงอันไพเราะไป ต่อมาเกิดขาดแคลนอาหารสัตว์ต่าง ๆ จึงพากันออกไปหาที่อยู่ใหม่อันอุดมสมบูรณ์ ลาจึงขอร่วมขบวนไปด้วย แต่พฤติกรรมของลานั้นไม่ทันเพื่อนเนื่องจากความหลงตัวเองและขี้เกียจ เหล่าสัตว์ก็พยายามช่วยเหลือทุกอย่าง ลากก็ทำรู้คุณไม่ยังทำทำหยังหนงตนเอง จนสัตว์ต่าง ๆ พากันระอาใจและไม่สนใจอีกต่อไป

2. วิธีการอ่านในใจ

1) ขอบปฏิบัติในการอ่านในใจ

- 1.1 ไม่ชี้ตัวอักษร
- 1.2 กวาดสายตาไปมา ไม่เอียงหน้าหรือส่ายหน้า
- 1.3 ไม่อ่านกลับไปกลับมา
- 1.4 ไม่หยุดอ่านจนกว่าจะจบย่อหน้า

2) วิธีการในการอ่านในใจ

กลไกในการเขียน

1. การจับตา	2. ช่วงสายตา
3. การย้อนกลับ	4. การเปลี่ยนบรรทัด

3. ลักษณะท่าทางของการอ่านในใจ

3.1 อ่านได้รวดเร็ว และจับใจความได้ดี

3.2 การกวาดสายตารวดเร็ว

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ชื่อกิจกรรม อ่านอย่างไร

จุดประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจข้อควรปฏิบัติในการอ่านในใจ

อุปกรณ์ แถบประโยค

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนบอกข้อควรปฏิบัติในการอ่านในใจ ได้แก่ นั่งตัวตรง วางหนังสือให้ห่างจากตาประมาณ

1 ฟุต มีสมาธิในการอ่าน ไม่ออกเสียงพิมพ์ ไม่ทำปากขมุขมิบ ไม่อ่านเป็นคำ ๆ ไม่ชี้ตัวอักษร กวาดสายตา โดยไม่เอียงหน้า หรือส่ายหน้า ไม่อ่านกลับไปกลับมา ไม่หยุดอ่านจนกว่าจะจบย่อหน้า

2. ครูคิดแถบประโยคที่นักเรียนพูดบนกระดานดำ ซึ่งในชั่วโมงนี้นักเรียนต้องปฏิบัติให้ได้ทุกข้อ

ขั้นสอน

1. ชื่อกิจกรรม อ่านเร็ว

จุดประสงค์ เพื่อฝึกการอ่านเร็วและหาคำยาก

อุปกรณ์ นิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนอ่านในใจนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ อย่างรวดเร็ว (ภายในเวลา 3 นาที) แล้วช่วยกันบอกว่ามีคำศัพท์ใดบ้างที่เป็นคำยาก และนักเรียนไม่รู้ความหมาย

2. นักเรียนช่วยกันบอกวิธีการอ่านให้รวดเร็ว (จับตาให้น้อยจุด ช่วงสายตาต้องกว้าง ไม่อ่านย้อนกลับไปกลับมา เปลี่ยนบรรทัดได้แม่นยำ ไม่ทำปากขมุขมิบ ไม่อ่านเป็นคำ ๆ อ่านโดยไม่ส่ายหน้า กรอกแต่ตาเท่านั้น ไม่ชี้ตัวอักษร และไม่หยุดอ่านจนกว่าจะจบย่อหน้า)

2. ชื่อกิจกรรม จับคู่คำกับความหมาย

จุดประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์

อุปกรณ์ 1. บัตรคำ

2. บัตรความหมาย

3. กระดาษแข็ง

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งกันจับคู่บัตรคำกับความหมาย ดังนี้

1.1 หัวหน้ากลุ่มคลล่บัตรคำ บัตรความหมาย แล้วแจกให้สมาชิกกลุ่มคนละ 1 บัตร

1.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่บัตรคำกับความหมาย เมื่อสัญญาณเริ่มกลุ่มใดเสร็จยกมือขึ้น

1.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มเปลี่ยนกันนำเพื่อนอ่านคำ บอกความหมายกลุ่มละ 1 คู่ ตามลำดับ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

3. ชื่อกิจกรรม อ่านพินิจ

จุดประสงค์ เพื่อฝึกอ่านในใจ ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

อุปกรณ์ 1. หนังสือเรียนภาษาไทย

2. แถบประโยค

วิธีดำเนินการกิจกรรม

1. นักเรียนพบทวนวิธีการอ่านในใจให้รวดเร็วว่าต้องปฏิบัติอย่างไรบ้าง (จับตาให้น้อยจุด ช่วงสายตาต้องกว้าง ไม่อ่านย้อนกลับไปกลับมา เปลี่ยนบรรทัดให้แม่นยำ)

2. กำหนดเวลาในการอ่านในใจ 5 นาที โดยนักเรียนต้องปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติในการอ่านในใจตามข้อตกลงในขั้นนำ

3. ครูคิดแถบประโยคคำถาม ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้หลังการอ่านในใจ

3.1 ตอบคำถามจากแถบประโยคต่อไปนี้

- ลามีนี้อย่างไร
- เหตุใดเสียงของลาจึงกลับกลายเป็นเสียง "ฮิ...ฮอ"
- การกระทำของลาถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ถ้านักเรียนเป็นสัตว์ที่ร่วมเดินทางไปกับลาด้วยจะทำอย่างไร
- ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คืออะไร

3.2 ตั้งคำถามคนละ 1 ข้อ

4. เมื่อนักเรียนเข้าใจกติกาแล้วลงมืออ่าน ครูตรวจสอบพฤติกรรมการอ่านในใจของนักเรียน

5. เมื่อหมดเวลานักเรียนตอบคำถามจากแถบประโยค ใครตอบได้จะได้รับรางวัล ครูชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติตนในการอ่านในใจได้ถูกต้อง

6. นักเรียนหยิบคำถามจากคำถามทั้งหมด คำถามของใครได้ถามและไม่มีใครตอบถูก เจ้าของคำถามจะเฉลยคำตอบและได้รับรางวัล

7. นักเรียนช่วยกันบอกจุดประสงค์ในการอ่านในใจเพื่อจับใจความ (อ่านเพื่อหาคำตอบ เพื่อหารายละเอียด เพื่อวิเคราะห์หาเหตุผล) และนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่อง ลามีนี้อย่างไร

1. นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยตอบคำถามต่อไปนี้

- ตัวละครในนิทานเรื่อง ลามีนี้อย่างไร มีสัตว์ชนิดใดบ้าง
- ลามีนี้อย่างไร นักเรียนชอบหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ถ้านักเรียนเป็นลาเจยน์ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนสัตว์หรือไม่ เพราะเหตุใด
- ถ้านักเรียนมีเพื่อนที่ปฏิบัติตนเหมือนกับลาตัวนั้นจะทําอย่างไร
- นักเรียนได้ขอคิดอะไรจากนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ

2. นักเรียนช่วยสรุปถึงข้อปฏิบัติในการอ่านในใจว่าจะต้อง ไม่ชี้ตัวอักษร กวาดสายตาไปมา ไม่เอียงหน้าหรือส่ายหน้า ไม่อ่านกลับไปกลับมา และไม่หยุดอ่านจนกว่าจะจบย่อหน้า

3. นักเรียนช่วยกันสรุปถึงขั้นตอนในการอ่านในใจว่า ต้องอ่านผ่าน ๆ อย่างรวดเร็ว และตั้งคำถามในใจตัวเอง แล้วค่อยอ่านเรื่องอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบที่ต้องการ และจะต้องฝึกการจับตา การแบ่งช่วงสายตา การไม่อ่านย้อนกลับไปมา และการเปลี่ยนบรรทัดให้แม่นยำ

ขั้นวัดผล

นักเรียนทําแบบฝึกหัดจำนวน 7 ข้อ

4. สื่อการเรียนการสอน

1. แถบประโยค
2. นิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ
3. บัตรคำ
4. บัตรความหมาย
5. กระดาษแผ่น

5. การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - ความตั้งใจและสนใจเรียน
 - การร่วมกิจกรรมสนทนาถาม-ตอบ
 - การทำกิจกรรมกลุ่ม
2. จากการตรวจแบบฝึกหัด

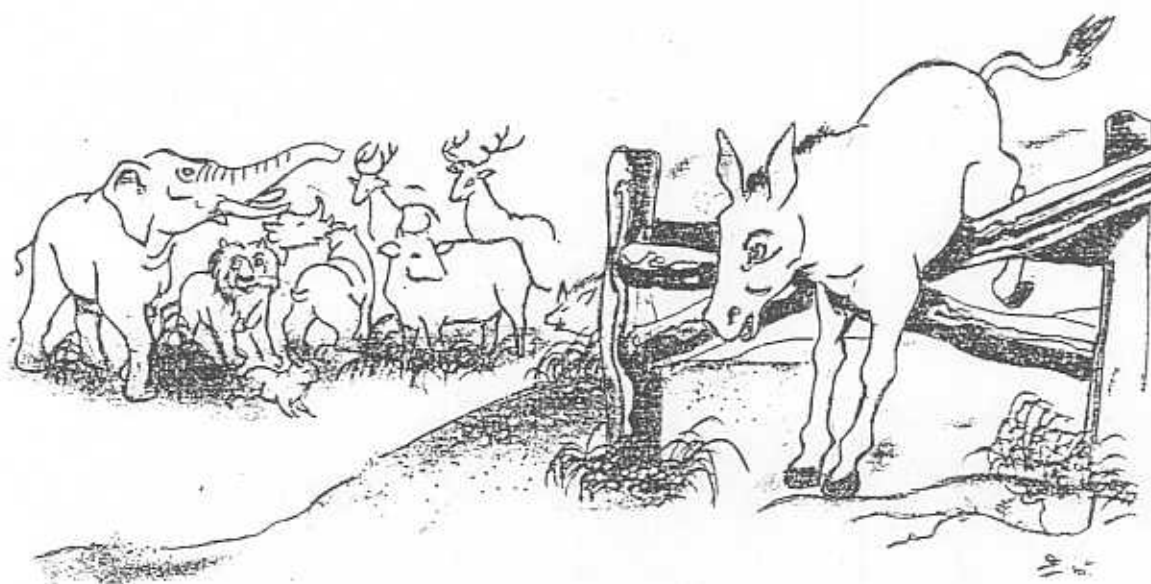
แถบประโยค กิจกรรมขั้นนำ

1. นั่งตัวตรง
2. วางหนังสือให้ห่างจากตาประมาณ 1 ฟุต
3. มีสมาธิในการอ่าน
4. ไม่ออกเสียงพิมพ์
5. ไม่ทำปากขมุบขมิบ
6. ไม่อ่านเป็นคำ ๆ
7. ไม่ชี้ตัวอักษร
8. กวาดสายตา โดยไม่เอียงหน้าหรือส่ายหน้า
9. ไม่อ่านกลับไปกลับมา
10. ไม่หยุดอ่านจนกว่าจะจบย่อหน้า

แถบประโยคคำถาม กิจกรรมที่ 3 ข้อ 3

1. ลามีนิสัยอย่างไร
2. เหตุใดเสียงของลาจึงกลับกลายเป็นเสียง “ฮี้...ฮ้อ”
3. การกระทำของลาถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด
4. ถ้านักเรียนเป็นสัตว์ที่ร่วมเดินทางไปกับลาด้วยจะทำอย่างไร
5. ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คืออะไร

ลาไม่รู้คุณ

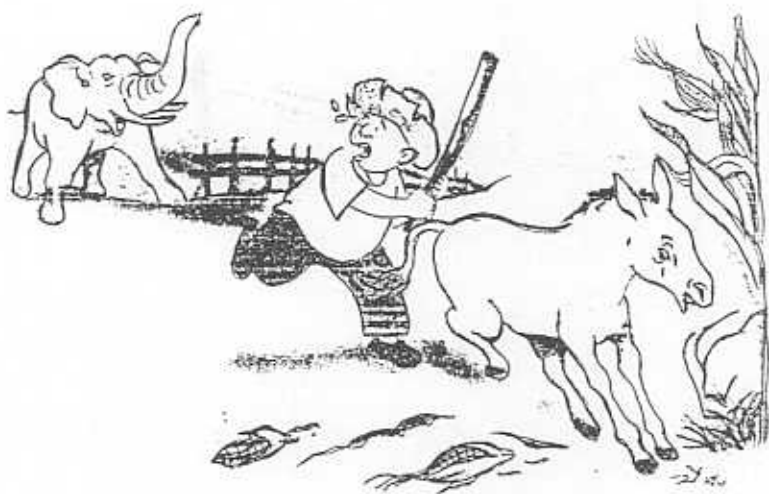

เลาซานกันมาชานานสมัยก่อนลาร้องเพลงได้ไพเราะมาก แม้แต่เพลงที่ไพเราะที่สุดของนกก็ยังสู้ไม่ได้ วันหนึ่งฝูงสัตว์มาชุมนุมกันในงานฉลองครั้งยิ่งใหญ่ สิงโตเจ้าป่าประธานในงานเลี้ยงลุกขึ้นกล่าวคำปราศรัยว่า "ในหมู่พวกเรา ใครสวยที่สุด" สิงโตถาม "ฮี้...ฮ้อ...ฮี้...ฮ้อ" ลาส่งเสียง สิงโตแปลกใจ แต่ก็ไม่ซักถามให้วนวาย "เออดี แล้วใครแข็งแรงที่สุดละ" สิงโตถามต่อ "ฮี้...ฮ้อ...ฮี้...ฮ้อ" ลาตอบรับเหมือนเดิม "เจ้าอีกแล้วละ" สิงโตถอนใจ "แล้วใครละที่ไม่ที่สุด" "ฮี้...ฮ้อ...ฮี้...ฮ้อ" ลารับรับคำ โดยไม่ทันฟังคำถาม ให้ดีฝูงสัตว์ระเบิดเสียงหัวเราะขึ้นพร้อม ๆ กันจนแผ่นดินสั่นสะเทือนไปไม่ร่วงพวงลงมาจากต้นไม้ที่อยู่ใกล้ ๆ ลาอับอายขายหน้ามาก และเพิ่งจะรู้ว่าได้สูญเสียสิ่งที่มีค่ามากที่สุด คือสัมผัสอันไพเราะเพราะพริ้ง ทุกครั้งที่ลาพูดจะมีเพียงเสียงบาดหูออกมาจากปากว่า "ฮี้...ฮ้อ...ฮี้...ฮ้อ"

หลังจากงานฉลองลาหลบหน้าหลบตาเพื่อนสัตว์อยู่นาน แต่ในที่สุดก็กลับมาเข้ากลุ่มเหมือนเดิม ต่อมาป่าฝูงสัตว์อาศัยอยู่เกิดขาดแคลนอาหาร ข้างตัดสินใจเดินทางออกไปสำรวจโลกภายนอก เพื่อหาที่อยู่ใหม่อันอุดมสมบูรณ์ สัตว์ทั้งหลายขอติดตามข้างไปด้วย เดินทางไปได้ไม่ไกลฝูงสัตว์ก็พบลา "ฮี้...ฮ้อ พวกเราจะไปไหนกันนะ" ลาสงสัย "เราจะไปหาที่อยู่ใหม่" ข้างบอก แล้วลาก็ขอร่วมขบวนไปด้วย แต่เดินตามไปทาง ๆ หลายวันต่อมาฝูงสัตว์ทุกตัวกระโดดข้ามรั้วไปได้ มีแต่ลาเท่านั้นที่ติดค้างอยู่บนต้นไม้ เดินทางต่อไปได้ไม่ไกล ข้างก็สังเกตเห็นว่าลาหายไป "กลับไปดูเถอะว่า ลาเป็นอะไรไปหรือเปล่า" ข้างชักชวนเพื่อนสัตว์ฝูงสัตว์ย้อนกลับไปที่รั้วไม้พบลาติดค้างอยู่บนรั้ว หมาก แมว และแพะ ช่วยกันดึงร่างของลาลงมาได้ แต่แทนที่ลาจะขอบใจเพื่อน ๆ กลับโกรธ "กลับมาทำไมกัน ข้าเพียงแต่อยากจะแวงไกวตัวอยู่บนรั้วเท่านั้น"

ฝูงสัตว์ออกเดินทางต่อมีลาอยู่เรียงรายตามเคย จนกระทั่งมาถึงที่ราบกว้างขวางข้างฝั่งหุบเขาน “เราจะค้างคืนกันตรงนี้แหละ” ข้างบอกเพื่อน ๆ เย็นนั้นข้างพาฝูงสัตว์ไปยังไร่ข้าวโพดมีเตาถ่านที่เกียจตัวเดียวที่เดินเรียงรายแล้วหยุดนอนหลับ ฝูงสัตว์กินข้าวโพดจนอิ่มและกลับมานอนอยู่ข้าง ๆ ลา “เคี้ยวอะไรนะ” ลาถามตัวจิวเจียลูกขึ้นถาม “หิน” ข้างเพิ่มพำในอาการครึ่งหลับครึ่งตื่น ลารอจนเพื่อน ๆ หลับสนิทจึงออกไปหาอาหารพบหินกลม ๆ ก่อนหนึ่งพยายามกัดเต็มแรงแต่ก็กัดไม่เข้า ในที่สุดต้องล้มตัวนอนด้วยความหิวยิ่งกว่าเดิม

คืนต่อมาฝูงสัตว์ไปไร่ข้าวโพดกันอีกลาแอบมองอยู่เงียบ ๆ “อ้อ! ไร่ข้าวโพดนี่เอง” ลารู้คำตอบ เมื่อสัตว์ทั้งหลายนอนหลับลาค่อย ๆ ย่องไปที่ไร่ข้าวโพดที่เขาไม่ได้ไปเมื่อคืนก่อน ลามัวเพลินกินข้าวโพดด้วยความหิวไม่ทันสังเกตว่าตัวได้เลื้อยหายไปจากท้องฟ้า และแสงเงินแสงทองเริ่มจับขอบฟ้าทางทิศตะวันออกพอพระอาทิตย์ขึ้นเจ้าของไร่ก็มาถึง “คราวนี้จับตัวได้แล้ว” ชายหนุ่มร้อง เงื้อไม้ยาวที่ถือติดมือมาฟาดลาเต็มแรง เขานั้นข้างตื่นขึ้นมามองว่าลาหายไปจึงปลุกเพื่อน ๆ “ตามไปดูซิว่า ลากายไปไหน” เพื่อน ๆ มาเห็นลากำลังถูกลูกชายเจ้าของไร่ตีกระหน่ำไม่หยุดมือ จนกระทั่งเขาได้ยินเสียงแป้น...แป้นของข้าง ชายหนุ่มตกใจวิ่งเตลิดหนีไปฝูงสัตว์เข้ามาห้อมล้อมลาเคราะห์ร้าย แต่แทนที่ลาจะสำนึกในบุญคุณกลับโกรธตอบ “มาทำไมกันอีกละ ดูซิ พวกเจ้าทำให้เพื่อนของข้าตกใจวิ่งหนีไปก่อนที่จะช่วยบัดฝุ่นที่เมื่อนข้าหลังของข้าให้เสร็จ”

แบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย แผนการสอนที่ 3/4

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X หักข้อที่ถูกที่สุดในกระดาษคำตอบ

1. เหตุใดลาจึงสูญเสียเสียงอันไพเราะ

ก. เพราะแผ่นดินสะเทือน	ข. เพราะเพื่อน ๆ พากันหัวเราะ
ค. เพราะสัตว์ตัวอื่นกลั่นแกล้ง	ง. เพราะติดค้างบนรั้วไม้
2. ทำไมลาจึงถูกหัวเราะเยาะ

ก. โดนขายเจ้าของไร้ดี	ข. ร้องเพลงน่ารำคาญ
ค. ติดค้างอยู่บนรั้วไม้	ง. รับคำว่าตัวเองโง่
3. ในนิทานเรื่องนี้กล่าวถึงสัตว์กี่ชนิด

ก. 5 ชนิด	ข. 6 ชนิด
ค. 7 ชนิด	ง. 8 ชนิด
4. นิทานเรื่องนี้ให้คติสอนใจในเรื่องใด

ก. ความรัก	ข. ความสามัคคี
ค. ความเห็นใจ	ง. การให้ความช่วยเหลือ
5. ก่อนที่จะเดินทางร่วมกับใครนั้น ควรคำนึงถึงสิ่งใดเป็นอันดับแรก

ก. จำนวนคนที่จะเดินทาง	ข. อุปกรณ์ที่จะใช้ในการเดินทาง
ค. จะทำอะไรเมื่อเจอปัญหา	ง. จะเดินทางเพื่อไปทำอะไร
6. ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คืออะไร

ก. การให้ความรักต่อเพื่อนเป็นสิ่งที่ควรกระทำ	
ข. ไม่ควรให้ความช่วยเหลือผู้ไม่ต้องการความช่วยเหลือ	
ค. การแสดงออกถึงความเห็นใจในยามลำบาก	
ง. การมีความสามัคคีในการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ	
7. คำสั่ง จงตั้งคำถามและตอบคำถามจากนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ จำนวน 2 ข้อ

1.

.....

.....

.....

2.

.....

.....

.....

แผนการสอนวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การอ่านในใจ

แผนการสอนที่ 3/5

วันศุกร์ที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2541

เวลา 15.00 น.

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านในใจนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ ในเวลาที่กำหนดให้แล้วนักเรียนสามารถ

1. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
2. สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้

2. เนื้อหา

1. เนื้อหาจากนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ

1.1 คำศัพท์

1.2 แนวความคิดของนิทานเรื่อง “ลาไม่รู้คุณ” คือ ไม่มีประโยชน์ที่จะให้ความช่วยเหลือผู้ที่ไม่ต้องการความช่วยเหลือ และไม่ล้าแก่บุญคุณของคนอื่นที่คอยให้ความช่วยเหลือเมื่อได้รับอันตราย

1.3 สรุปเรื่อง “ลาไม่รู้คุณ”

เมื่อก่อนลาเป็นสัตว์ที่ร้องเพลงไพเราะมาก แต่เพราะความโง่โง่ทันทิดในวันชุมนุมกันในงานฉลองเลี้ยงกันระหว่างเหล่าสัตว์จึงทำให้สูญเสียเสียงอันไพเราะไป ต่อมาเกิดขาดแคลนอาหารสัตว์ต่าง ๆ จึงพากันออกไปหาที่อยู่ใหม่อันอุดมสมบูรณ์ ลาจึงขอร่วมขบวนไปด้วย แต่พฤติกรรมของลานั้นโง่ทันทิดเพื่อนเนื่องจากความหลงตัวเองและขี้เกียจ เหล่าสัตว์ก็พยายามช่วยเหลือทุกอย่าง ลาก็หาว่าเพื่อนไม่ยังทำทำหยังทงตนเอง จนสัตว์ต่าง ๆ พากันระอาใจและไม่สนใจอีกต่อไป

2. วิธีการอ่านในใจ

1) ขอบปฏิบัติในการอ่านในใจ

- 1.1 ไม่ชี้ตัวอักษร
- 1.2 กวาดสายตาไปมา ไม่เอียงหน้าหรือส่ายหน้า
- 1.3 ไม่อ่านกลับไปกลับมา
- 1.4 ไม่หยุดอ่านจนกว่าจะจบย่อหน้า

2) วิธีการในการอ่านในใจ

กลไกในการเขียน

1. การจับตา	2. ช่วงสายตา
3. การย้อนกลับ	4. การเปลี่ยนบรรทัด

3. ลักษณะทางทางการอ่านในใจ

3.1 อ่านได้รวดเร็ว และจับใจความได้ดี

3.2 การกวาดสายตารวดเร็ว

3. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการอ่านในใจ ได้แก่ ไม่ชี้ตัวอักษร กวาดสายตาไปมา ไม่เอียงหน้าหรือส่ายหน้า ไม่อ่านกลับไปกลับมา ไม่หยุดอ่านจนกว่าจะจบย่อหน้า และลักษณะท่าทางการอ่านในใจ คือ อ่านได้เร็วและจับใจความได้ดี การกวาดสายตารวดเร็ว

ขั้นสอน

1. ชื่อกิจกรรม หาใจความสำคัญ

จุดประสงค์ เพื่อฝึกการหาใจความสำคัญของข้อความที่อ่าน

อุปกรณ์ นิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ แล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านตามที่ครูกำหนดให้ต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 ตั้งแต่ เล่าขาน ถึง ฮี...ฮ้อ

กลุ่มที่ 2 ตั้งแต่ หลังจาก ถึง หายไป

กลุ่มที่ 3 ตั้งแต่ กลับไป ถึง ครึ่งหลับครึ่งตื่น

กลุ่มที่ 4 ตั้งแต่ ลารอจนเพื่อน ๆ ถึง ปลุกเพื่อน ๆ

กลุ่มที่ 5 ตั้งแต่ ตามไปดู เป็นต้นไป

3. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูเขียนคำตอบของแต่ละกลุ่มไว้บนกระดาน

4. นักเรียนอาสาสมัครเล่าเรื่องหน้าชั้นเรียน แล้วช่วยกันสรุปใจความสำคัญทั้งหมด

2. ชื่อกิจกรรม เขียนข้อคิด

จุดประสงค์ เพื่อฝึกการเขียนสรุปข้อคิดจากนิทาน

อุปกรณ์ นิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ แล้วช่วยกันบอกข้อคิดที่ได้จากนิทาน (ไม่มีประโยชน์ที่จะให้ความช่วยเหลือผู้ที่ไม่ต้องการความช่วยเหลือ และไม่สำนึกบุญคุณของคนอื่นที่คอยให้ความช่วยเหลือเมื่อได้รับอันตราย)

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายถึงวิธีการสรุปข้อคิดจากนิทาน

3. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูช่วยเพิ่มเติมถ้าคำตอบไม่สมบูรณ์ และปรับปรุงภาษาที่ใช้ให้ถูกต้อง

ขั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันสรุปแนวความคิดของนิทานเรื่อง (ไม่มีประโยชน์ที่จะให้ความช่วยเหลือผู้ที่ไม่ต้องการความช่วยเหลือ และไม่สำนึกบุญคุณของคนอื่นที่คอยให้ความช่วยเหลือเมื่อได้รับอันตราย) โดยตอบคำถามต่อไปนี้

- ทำไมลาจึงแสดงกริยาไม่เหมาะสมเมื่อเพื่อนให้ความช่วยเหลือ
- ถ้านักเรียนเป็นสัตว์ที่ร่วมเดินทางไปกับลาด้วย จะช่วยเหลือลาหรือไม่ เพราะเหตุใด
- นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดในเรื่องใด

2. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อควรปฏิบัติในการอ่านในใจ (ไม่ชี้ตัวอักษร กวาดสายตาไปมา ไม่เอียงหน้า หรือส่ายหน้า ไม่อ่านกลับไปกลับมา ไม่หยุดอ่านจนกว่าจะจบย่อหน้า)

3. นักเรียนช่วยกันสรุปถึงขั้นตอนในการอ่านในใจว่า ต้องอ่านผ่าน ๆ อย่างรวดเร็ว ตั้งคำถามในใจตัวเอง และจะต้องฝึกการจับตา การแบ่งช่วงสายตา ไม่อ่านย้อนกลับ และเปลี่ยนบรรทัดให้แม่นยำ

ขั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัดจำนวน 2 ข้อ

4. สื่อการเรียนการสอน

นิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ

5. การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตจาก

- ความตั้งใจและสนใจเรียน
- การรวมกิจกรรมสนทนาถาม-ตอบ
- การทำกิจกรรมกลุ่ม

2. จากการตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

แผนการสอนที่ 3/6

วันจันทร์ที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2541

เวลา 11.00 น.

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านในใจนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ แล้วนักเรียนสามารถ

1. เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้
2. เล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้
3. เขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้

2. เนื้อหา

1. แผนภาพโครงเรื่อง นิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ

ตัวละคร : ลา ฟองสัตว์ต่างๆ

สถานที่ : ในป่า ระหว่างทาง ไร่ข้าวโพด

ปัญหาของเรื่อง : ลาเป็นผู้ที่หลงตัวเอง มักจะอวดความเก่งเมื่อเพื่อนจะให้ความช่วยเหลือ
เหตุการณ์ของเรื่อง

เหตุการณ์ที่ 1 : ฟองสัตว์จัดงานชุมนุมกัน

ผลของการกระทำ : ลาสูญเสียเสียงอันไพเราะเพราะความโม้

เหตุการณ์ที่ 2 : ป่าที่ฟองสัตว์อาศัยอยู่เกิดขาดแคลนอาหาร ฟองสัตว์พากันออกเดินทางเพื่อหาที่อยู่
ใหม่ ลาจึงขอติดตามไปด้วย

ผลของการกระทำ : ลาทำให้การเดินทางของฟองสัตว์ล่าช้า

เหตุการณ์ที่ 3 : ฟองสัตว์พากันไปกินข้าวโพดจนอิ่ม แต่ลานอนหลับ

ผลของการกระทำ : ลาต้องทนหนาวด้วยความหิว

เหตุการณ์ที่ 4 : สัตว์ทั้งหลายไปไร่ข้าวโพดอีก เมื่อฟองสัตว์กลับมาลาจึงแอบย่องไปไร่ข้าวโพด
กินด้วยความหิวและเพลิดเพลินจนจะสว่าง

ผลของการกระทำ : ลาถูกนายเจ้าของไร่ตีกระหน่ำอย่างไม่หยุดมือ เพื่อนสัตว์ต่างๆ ไปช่วยกลับ
ถูกตอว่า

ผลสุดท้ายของเหตุการณ์ : ฟองสัตว์เกิดความระอ้าใจและไม่ให้ความช่วยเหลือลาอีกเลย

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง : ไม่มีประโยชน์ที่จะช่วยเหลือผู้ที่ไม่ต้องการความช่วยเหลือ

2. ข้อปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียน

- 2.1 ลักษณะทำนอง การจับปากกา การวางสมุด การเคลื่อนไหวมือ การลากเส้น ตัวอักษร

การวางตำแหน่งพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ถูกต้อง

2.2 การเขียนตัวหนังสือที่อ่านง่าย ชัดเจน และถูกแบบ

3. กลไกในการเขียน

ก. การเว้นช่องไฟ

ข. การแบ่งคำ

ค. การแบ่งวรรคตอน

ง. การย่อหน้า

จ. การใช้เครื่องหมายวรรคตอน

ฉ. การวางสระ ลักษณะของสระในภาษาไทย มีตำแหน่งรอบตัวพยัญชนะ ต้องวางให้

ถูกต้องทั้งหน้าพยัญชนะ หลังพยัญชนะ บนพยัญชนะ และใต้พยัญชนะ

3. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ นักเรียนทบทวนนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ โดยตอบคำถามต่อไปนี้

- ตัวละครในนิทานเรื่องนี้มีส่วนรับผิดชอบใดบ้าง
- เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหนบ้าง
- เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น จึงทำให้ลาสูญเสียเสียงอันไพเราะ
- พฤติกรรมของลาเป็นอย่างไร นักเรียนคิดว่าถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด
- เหตุใดลาจึงไม่ยอมรับความช่วยเหลือจากเพื่อนสัตว์
- ผลจากการกระทำของลาทำให้เกิดอะไรขึ้น
- ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คืออะไร

ขั้นสอน

1. **ข้อกิจกรรม** เขียนตามกติกาก

จุดประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจข้อควรปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียน และฝึกกลไกในการเขียนให้ถูกต้อง

อุปกรณ์ 1. แผนภูมิข้อความ

2. แถบประโยค

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนอ่านแถบประโยคกติกากที่นักเรียนต้องปฏิบัติที่ครูติดไว้บนกระดานดำ
2. นักเรียนอ่านแผนภูมิข้อความที่ครูติดไว้บนกระดานดำดังนี้

แผนภูมิข้อความ

“ร่มโพธิ์ร่มไทร” เป็นสำนวนไทยที่ใช้พูดกันจนติดปากหมายถึงที่พึ่งที่อาศัยให้ความร่มเย็นเป็นสุขทั้งนี้เพราะต้นโพธิ์ต้นไทรเป็นต้นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่มีกิ่งก้านสาขาแผ่ออกไปให้ความร่มรื่นและเป็นที่อาศัยของสัตว์นานาชนิดต้นโพธิ์ต้นไทรจะออกผลปีละหลายครั้งครั้งละมากๆ สัตว์ทั้งหลายได้กินลูกโพธิ์ลูกไทรเป็นอาหารอย่างอิ่มหนำสำราญเปรียบกับคนที่มิไจเมตตากรุณาเป็นที่พึ่งของผู้คนได้ว่าเป็นร่มโพธิ์ร่มไทร

3. นักเรียนเขียนข้อความลงในกระดาษที่ครูแจกให้ โดยเขียนให้ถูกต้องตามกติกา และกลไกในการเขียน คือ การเว้นช่องไฟ การแบ่งคำ การแบ่งวรรคตอน การย่อหน้า การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการวางสระให้ถูกต้องตำแหน่ง ซึ่งพฤติกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติคือ

- นั่งตัวตรง หลังท่าทำสมาธิ แล้วย่อๆ ลืมตา
- จับปากกา และวางสมุดให้ถูกต้อง
- วางตำแหน่งพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ถูกต้อง
- เว้นช่องไฟให้ถูกต้อง
- แบ่งคำให้ถูกต้อง
- แบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง
- เขียนย่อหน้าให้ถูกต้อง
- ใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้อง
- วางสระให้ถูกต้องตำแหน่ง

4. ครูตรวจสอบพฤติกรรมในการเขียน แล้วให้นักเรียนส่งผลงานทุกคน

5. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับวิธีการเขียน และกติกาในการเขียนที่ถูกต้อง ซึ่งจะทำให้ผลการเขียนนั้นสวยงามน่าอ่าน และมีความเข้าใจในการอ่านได้ดี

2. ชื่อกิจกรรม ช่วยกันคิด ผลัดกันเล่า

จุดประสงค์ เพื่อฝึกเขียนแผนภาพโครงเรื่องและเล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง

อุปกรณ์ แผนภาพโครงเรื่อง

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนช่วยกันบอกรูปแบบของแผนภาพโครงเรื่อง ถ้าไม่รู้คุณ ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง
 2. นักเรียนช่วยกันเติมข้อความของนิทานเรื่อง ถ้าไม่รู้คุณ ในแผนภาพโครงเรื่องบนกระดานดำ
- ตัวละคร สถานที่ ปัญหาของเรื่อง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เหตุการณ์ที่ 1 เหตุการณ์ที่ 2 เหตุการณ์ที่ 3

และเหตุการณ์ที่ 4 แล้วให้นักเรียนอาสาสมัครเล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อปรับข้อความในแผนภาพโครงเรื่องให้สมบูรณ์

3. ชื่อกิจกรรม กลุ่มโครงงาน

จุดประสงค์ เพื่อฝึกเขียนแผนภาพโครงเรื่องและเขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง

อุปกรณ์ แผ่นปริศนา

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมในแผ่นปริศนากายในเวลา 20 นาที

2.1 เขียนแผนภาพโครงเรื่อง นิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ

2.1 เขียนนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ ตามแผนภาพโครงเรื่องอย่างสั้น ๆ ด้วยภาษาของตนเอง

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอผลงาน ครูสุ่มตัวแทนกลุ่มที่ 2 เสนอแผนภาพโครงเรื่อง กลุ่มที่ 6 เสนอนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ ที่เขียนด้วยภาษาของนักเรียนเอง ครูและนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ช่วยตรวจสอบความถูกต้อง นักเรียนตรวจสอบผลงานของกลุ่มตนและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อให้ได้การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และการเขียนนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ ด้วยภาษาของตนเองที่ถูกต้องและสมบูรณ์ที่สุดขึ้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันสรุปถึงข้อปฏิบัติในการเขียนว่า จะต้องนั่งตัวตรง จับปากกกและวางสมุดให้ถูกวิธี วางตำแหน่งพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ถูกที่ และเขียนตัวหนังสืออ่านง่าย ชัดเจน และถูกแบบ

2. นักเรียนช่วยกันสรุปถึงขั้นตอนในการเขียนว่า ต้องมีการเว้นช่องไฟ การแบ่งคำ การแบ่งวรรคตอน การย่อหน้า และการวางสระให้ถูกต้องเพื่อความสวยงามและสะดวกในการอ่าน

ขั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้

1. เติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่อง นิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ

2. เขียนนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ ตามแผนภาพโครงเรื่องอย่างสั้น ๆ ด้วยภาษาของตนเอง พร้อมทั้งเขียนข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ

4. สื่อการเรียนการสอน

1. แผ่นปริศนา

2. แผนภูมิข้อความ

3. แผนภาพโครงเรื่อง

4. แบบประโยค

5. นิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ

5. การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตจาก

- ความตั้งใจเรียนและสนใจเรียน
- การรวมกิจกรรมสนทนาถาม-ตอบ
- การทำกิจกรรมกลุ่ม

2. จากการตรวจแบบฝึกหัด

แบบประโยคคำถาม กิจกรรมที่ 2 ข้อ 3

1. นั่งตัวตรง หลังท่าทำสมาธิ แล้วค่อย ๆ ลืมตา
2. จับปากกา และวางสมุดให้ถูกวิธี
3. วางตำแหน่งพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ถูกที่
4. เว้นช่องไฟให้ถูกต้อง
5. แบ่งคำให้ถูกต้อง
6. แบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง
7. เขียนย่อหน้าให้ถูกต้อง
8. ใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้อง
9. วางสระให้ถูกต้องตำแหน่ง

แผนปริศนา

แผนภาพโครงเรื่อง นิทานเรื่อง ลาไม้รูด

ตัวละคร

สถานที่

ปัญหาของเรื่อง

การดำเนินเรื่องหรือเหตุการณ์

เหตุการณ์ที่ 1 :

ผลของการกระทำ :

เหตุการณ์ที่ 2 :

ผลของการกระทำ :

เหตุการณ์ที่ 3 :

ผลของการกระทำ :

เหตุการณ์ที่ 4 :

ผลของการกระทำ :

ผลสุดท้ายของเรื่อง

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนนิทานเรื่อง ถ้าไม่รู้คุณ ตามแผนภาพโครงเรื่องอย่างสั้น ๆ
ด้วยภาษาของนักเรียนเอง

แผนการสอนวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การเขียนรายงานจากการอ่าน

แผนการสอนที่ 3/7

วันพฤหัสบดีที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2541

เวลา 10.00 น.

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านในใจนิทานเรื่อง กลองเป็นเหตุ แล้วนักเรียนสามารถ

1. บอกวิธีการเขียนรายงานจากการอ่านได้
2. เขียนรายงานจากการอ่านได้

2. เนื้อหา

การบันทึกความรู้ - การรายงานจากการอ่าน

การจัดบันทึกความรู้ - การรายงานจากการอ่าน เป็นการเขียนบันทึกเรื่องราวที่เห็น ได้ฟัง หรือได้อ่านจากหนังสือ จะบันทึกเรื่องราวเป็นคำพูดของตนเองอย่างสั้น ๆ เก็บไว้เป็นหลักฐานและช่วยเตือนความจำ

วิธีการบันทึกความรู้ - รายงานจากการอ่าน

1. อ่านเรื่องให้เข้าใจ
2. ตั้งคำถามและตอบคำถาม
 - ใครเป็นผู้แต่ง
 - ตัวละครมีใครบ้าง
 - ข้อคิดที่ได้จากเรื่องคืออะไร
 - เนื้อเรื่องเป็นอย่างไร

3. นำคำตอบมาเรียบเรียงจัดบันทึกเป็นเรื่องราวตามรูปแบบการเขียนรายงานจากการอ่านหนังสือ

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ นักเรียนช่วยการทบทวนวิธีการเขียนรายงานจากการอ่านว่ามีลักษณะอย่างไร นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงละครกลุ่มละ 1 อย่าง เพื่อบอกวิธีการเขียนรายงานจากการอ่าน นักเรียนทุกคนร่วมกันอภิปรายสรุปถึงวิธีการเขียนรายงานจากการอ่านที่ถูกต้อง (อ่านเนื้อเรื่องให้เข้าใจ ตั้งคำถามและตอบคำถาม และนำคำตอบมาเรียบเรียงเพื่อเขียนบันทึกเป็นรายงานจากการอ่าน)

ขั้นสอน

1. ชื่อกิจกรรม หาคำตอบ

จุดประสงค์ เพื่อฝึกการหาคำตอบจากคำถามที่กำหนดให้

อุปกรณ์ 1. แถบประโยค

2. นิทานเรื่อง กลองเป็นเหตุ

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนอ่านแถบประโยคคำถามที่นักเรียนต้องหาคำตอบหลังการอ่านในใจดังต่อไปนี้

- ใครเป็นผู้แต่ง
- ตัวละครมีใครบ้าง
- เนื้อเรื่องเป็นอย่างไร
- ข้อคิดที่ได้จากเรื่องคืออะไร

2. กำหนดเวลาให้นักเรียนอ่านประมาณ 5 นาที

3. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามในข้อ 1 แล้วร่วมกันสรุปคำตอบที่ถูกต้อง

2. ชื่อกิจกรรม เขียนรายงาน

จุดประสงค์ เพื่อฝึกการเขียนรายงานจากการอ่านตามรูปแบบที่กำหนดให้

อุปกรณ์ 1. นิทานเรื่อง กลองเป็นเหตุ

2. รูปแบบการเขียนรายงานจากการอ่าน

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มรับรูปแบบการเขียนรายงานจากการอ่าน
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนรายงานจากการอ่าน นิทานเรื่อง กลองเป็นเหตุ ตามรูปแบบการเขียนรายงานที่กำหนดให้

4. แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้น ครูช่วยตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา โดยครูเตือนความจำนักเรียนเกี่ยวกับแนวคิดหลักในการเขียนรายงานจากการอ่าน แล้วสุ่มถามนักเรียนว่า “นักเรียนมีวิธีการเขียนรายงานจากการอ่านหนังสืออย่างไร” (เลือกเรื่องที่จะอ่าน แล้วอ่านเรื่องให้เข้าใจ จากนั้นนำข้อมูลมาเขียนตามรูปแบบการเขียนรายงานจากการอ่านหนังสือ โดยเขียนด้วยภาษาของผู้เขียนรายงาน “การรายงานจากการอ่านหนังสือประกอบด้วยอะไร” (ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ตัวละคร เนื้อเรื่องย่อ ตัวละครที่ชอบ ข้อคิดที่ได้จากการอ่าน) “การเขียนรายงานการอ่านจากหนังสือแตกต่างจากการเขียนรายงานทั่ว ๆ ไปอย่างไร” (การลำดับหัวข้อในการเขียนงานและรูปแบบของการเขียนรายงาน)

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของการเขียนรายงานจากการอ่านหนังสือ ประโยชน์ วิธีการเขียน และส่วนประกอบของรายงานจากการอ่าน โดยการตอบคำถามเป็นกลุ่ม กลุ่มอื่นช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและช่วยเพิ่มเติมให้สมบูรณ์

ขั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้

1. เขียนรายงานจากการอ่านนิทานเรื่อง กลองเป็นเหตุ

4. สื่อการเรียนการสอน

1. ตัวอย่างรายงาน
2. นิทานเรื่อง กลองเป็นเหตุ
3. รูปแบบการเขียนรายงานจากการอ่านหนังสือ

5. การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - ความตั้งใจและสนใจเรียน
 - การรวมกิจกรรมสนทนาถาม-ตอบ
 - การทำกิจกรรมกลุ่ม

2. จากการตรวจแบบฝึกหัด

แบบประโยคคำถาม กิจกรรมที่ 1 ข้อ 1

1. ใครเป็นผู้แต่ง
2. ตัวละครมีใครบ้าง
3. เนื้อเรื่องเป็นอย่างไร
4. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องคืออะไร

รูปแบบการเขียนรายงาน กิจกรรมที่ 2 ข้อ 3

รายงานการอ่านหนังสือ

เรื่อง

ข้อแตกต่าง

ตัวละคร

เนื้อเรื่องย่อ

.....

.....

ตัวละครที่ชอบมากที่สุด

141978

.....

ตัวละครที่ไม่ชอบ

LEWIS

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

.....

[illegible]

เมื่ออ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว () ชอบ () ไม่ชอบ

.....

.....

#####

๒. ๔
ฉบับที่.....

วันที่..... ห้อง.....